

Stav a perspektivy Ústavu českých dějin FF UK – vyjádření ředitele ÚČD k situaci na oboru historie

Stav a perspektivy Ústavu českých dějin FF UK – vyjádření ředitele ÚČD k situaci na oboru historie

1. Historie

Ústav českých dějin Filozofické fakulty UK patří k profilovým pracovištím této fakulty. Je kontinuálním pokračovatelem stolic a později kateder rakouských, českých a posléze československých dějin, jejichž vývoj v moderním pojetí lze sledovat od zásadní reformy postavení a funkce filozofické fakulty na pražské univerzitě r. 1849. Tradici stolice rakouských dějin zakládá r. 1850 dlouholetý profesor fakulty a posléze první rektor samostatné české univerzity v Praze W. W. Tomek, tradici stolice českých dějin zahajuje o dvacetiletí později Josef Kalousek. Již s jejich působením je spojen velký rozvoj vědeckého historického studia českých, šířeji rakouských dějin, k jejichž velkému rozmachu dojde na přelomu 19. a 20. století. Na zvýšeném zájmu o studium na FF a spolu s tím i českých dějin se tehdy spolupodílelo několik faktorů. Prvním byl projevivší se důsledek prudkého rozvoje českého středního školství, který zpětně vyvolával potřebu přípravy nových středoškolských profesorů. Druhým faktorem byl celkový

rozvoj českého kulturního života, pro jehož potřeby se historické vzdělání, těšící se v té době mimořádné prestiži, ukazovalo být vhodným prostředkem.

Velkou společenskou autoritu nabyla historická věda působením jak samotných zakladatelů první moderní české historické školy, zvané tradičně Gollova, tj. Jaroslava Golla a Antonína Rezka, tak zejména jeho žáků, vprvé řadě Josefa Pekaře a Josefa Šusty. Zejména první z obou profesorů filozofické fakulty takřka ztělesňoval českou a posléze československou historickou vědu v její úloze jak úzce vědecké, tak i šířeji kulturní a politické.

Vývoj „pražské historické školy“ přerušila válka a zastavila je nové politické poměry už v letech 1945 – 48 a zejména po r. 1948. Ihned po komunistickém převratu museli z fakulty odejít dva významní představitelé pozdní Gollovy školy, Zdeněk Kalista a Karel Stloukal; prvnímu z nich byla přitom odmítnuta profesura už r. 1948. Emigraci se rozhodl O. Odložilík a práva přednášet byli zbaveni i docenti F. Bauer a K. Kazbunda. Politickým tlakem tak byl vyvolán zásadní generační zlom i ideologická a metodologická změna. Na místo profesora československých dějin byl dosazen Václav Husa. Jeho vlastní badatelská práce nebyla velká, ukázal se však jako dobrý organizátor; z jeho iniciativy bylo založeno několik pracovních skupin, jejichž činnost položila na dlouhou dobu základy vědecké práce katedry československých dějin. Ležící v nich počátky badatelského zaměření J. Petráně či E. Maura. Starším dějinám se na katedře také od svého příchodu v letech 1953-54 věnovali dva významní badatelé F. Kavka a F. Kutnar. Na přelomu 50. a 60. let začali také publikovat pracovníci katedry věnující se novodobým dějinám, R. Kvaček, T. Pasák, F. Červinka. Jimi se zabývala i již dříve publikující V. Olivová. Ke konci 60. let se objevily i první práce O. Urbana.

Bylo jen vintencích tradice výuky českých (československých) dějin a jejího širšího než jenom úzce akademického dosahu, že v uvolněnější atmosféře 60. let se činnost katedry

československých dějin výrazně rozšiřovala i do oblasti obecně kulturní a školské. Velký vliv prací pracoviště v níků katedry v široké kulturní veřejnosti může doložit řada knižních, časopiseckých i žurnalistických titulů, jež zčásti formovaly a zčásti byly produktem výrazně zvýšeného zájmu o českou minulost a její reflexi.

Stejně tak logickým důsledkem této činnosti a vlivu historiků pracujících na katedře československých dějin byl tvrdý zásah vůči ní a její činnosti v období normalizace. Z katedry muselo odejít několik pracovníků – F. Kavka, F. Červinka, už po dubnu 1969 na fakultu převedený J. Křen, – jiným bylo zakázáno přednášet (O. Urban). Naopak na katedru bylo alespoň externě nebo na částečný úvazek povoláno několik nových pracovníků a novým vedoucím katedry se stal Václav Král. Nutno podotknout, že tento čelný představitel „normalizační“ historiografie na katedře nedostal své pověsti a jeho zdejší působení (od r. 1974?) nebylo provázeno dalšími vynucenými odchody z katedry. A tak přes značná omezení a možnosti mohli na katedře zůstat historici takového formátu jako O. Urban, R. Kvaček, J. Petráň či E. Ma u r. Jim náleží zásluha na tom, že přes všechny limity zůstala zachována možnost kvalitního historického vzdělání, z něhož vzešla prakticky celá dnešní střední generace českých historiků. Se jmény těchto učitelů je také spojen vývoj výuky českých dějin na FF UK v 90. letech.

Po smrti V. Krále (1985) se vedoucím katedry stal prof. dr. Vratislav Čapek. Za jeho řízení, v atmosféře pomalu se zmírňujících přímých politických tlaků, mohl znovu obnovit svou výuku O. Urban, kvůce dějiny 20. století se mohl vrátit R. Kvaček. Ústav v těchto letech pomalu obnovoval chod vědecko-pedagogického pracoviště v plném rozsahu; svědčí o tom i škála tehdy publikovaných titulů jeho pracovníků.

2. Stav

Radikálními změnami prošel dnešní Ústav českých dějin během 90. let. Nejprve několikrát změnil svůj název: katedra

československých dějin se nejprve přejmenovala na katedru českých a slovenských dějin a posléze r. 1993 se transformovala do Ústavu českých dějin. Vnitřní členění nově vzniklého ústavu bylo zvoleno tak, aby jednak odpovídalo výukovým potřebám a zároveň respektovalo badatelské okruhy, které pracovníci ústavu rozvíjeli. Ústav byl rozdělen do pěti seminářů:

Seminář českých středověkých dějin (vedoucí prof. dr. F. Šmahel)

Seminář českých raně novověkých dějin (vedoucí prof. dr. E. Maur)

Seminář českých novověkých dějin (vedoucí prof. dr. O. Urban)

Seminář českých novodobých dějin (vedoucí prof. dr. R. Kvaček)

Seminář teorie a metodologie historické vědy (vedoucí prof. dr. J. Petráň)

V roce 1996 byly z organizačních důvodů spojeny semináře českých novověkých a novodobých dějin do jediného celku, Semináře českých novověkých dějin, jehož vedoucím se stal R. Kvaček.

Transformace katedry českých a slovenských dějin do Ústavu českých dějin mělo být součástí nikdy plně nerealizované celkové přeměny podoby a struktury vědecko-pedagogických pracovišť FF UK, která měla být spojena také se systemizací učitelských a vědeckých sil fakulty.

3. Personální vývoj v90. letech

Jak naznačují již jména prvních vedoucích jednotlivých seminářů, prošel Ústav v posledním desetiletí také výraznými personálními změnami. Odešli z něj pro neprodloužení pracovních smluv anebo na vlastní žádost učitelé politicky úzce spjatí s předchozím vývojem – Š. Kolafa, Z. Veselý, O. Novák; z osobních důvodů odešel M. Skopal. Na místo ředitele Archivu UK a Ústavu dějin UK odešel J. Petráň.

Zároveň vrámci rehabilitačního řízení se na katedru vrátili nebo do ní byli nově začleněni učitelé, kteří museli z fakulty odejít během čistek na počátku 70. let. Z tehdejších členů katedry československých dějin se jednalo o J. Křena, F. Kavku, V. Olivovou a T. Pasáka. Na katedru byli převedeni i členové bývalé katedry dějin dělnického hnutí V. Kašík, Z. Kárník, J. Měchýř, L. Niklíček a P. Seiffter.

Nově na fakultu nastoupili F. Šmahel (1995 – 1998), P. Čornej (199 – 199), M. Hlavačka, J. Rychlík, M. Sekera, M. Nejedlý, B. Zylinská, L. Bobková, M. Koldínská, J. Horský, J. Žemlička a J. Pánek.

Jiný typ odchodu znamenal přechod některých členů katedry na nově vznikající ústav hospodářských a sociálních dějin (199..); přešli na něj E. Kubů, J. Pátek a R. Wohlgemuthová, z rehabilitovaných učitelů pak V. Kašík, Z. Kárník, J. Měchýř a L. Niklíček.

Do starobního důchodu odešli během těchto let V. Dubský, K. Novotný, J. Kovaříková, V. Čapek.

V polovině 90. let do chodu ústavu zasáhla i dvě nenadálá úmrtí, O. Urbana a T. Pasáka. V akademickém roce 1997/98 tak došlo k zásadnímu zlomu v počtu pracovníků Ústavu, který nebyl dosud plně nahrazen a který způsobuje velkou přetíženost učitelů Ústavu (viz připojená tabulka č. 2).

Již z tohoto přehledu je zřejmé, že Ústav prošel během 90. let zásadní personální proměnou a poměrně bouřlivým vývojem. Jeho personální stav v jednotlivých akademických rocích udává následující tabulka č. 1, výši pracovního úvazku jednotlivých pracovníků jsou uvedeny v připojeném přehledu pracovníků ÚČD a jejich aktivit. Tabulka č. 2 uvádí přehled diplomových prací na jednotlivých ústavech a jejich seminářích a z porovnání všech těchto čísel je zřejmé, že Ústav českých dějin a zejména jeho Seminář novověkých českých dějin je v tomto ohledu nejvytíženějším historickým pracovištěm na FF UK.

Zpřipojené personální přílohy je také zřejmé, že pracovní úvazek jednotlivých členů Ústavu dalece přesahuje počet vyučovacích hodin, který je určen pro jednotlivé kategorie učitelů. Zvláště tíživé je tomu u profesorů a docentů, vykonávajících mnohdy ještě další funkce nad rámec svých vyučovacích povinností.

Příloha také obsahuje údaje svědčící o tom, že pracovníci ústavu vykonávají také řadu funkcí vnejrůznějších odborných grémiích, vědeckých a odborných radách a komisích, redakčních radách, poradních sborech a odborných organizacích. Tyto aktivity samozřejmě zčásti přesahují rámec působnosti Ústavu i fakulty, jsou nicméně vžitou složkou působnosti vysokoškolského učitele a navíc výrazem celkové odborné prestiže pracoviště a také jeho celkového sociokulturního působení, jež tvoří jeho významný „symbolický kapitál“, promítající se i do zájmu o jeho pedagogickou a vědeckou činnost.

4. Perspektivy

Studium českých dějin vtom pojetí, vjakém se realizuje na Ústavu českých dějin, není studium pouze národních dějin. Pojem české dějiny je ve srozumitelné zkratce vyjádřena skutečnost, že české dějiny chápeme jako dějiny společností na území historicky se proměňujícího českého státu, přičemž lze tento vývoj pochopit a interpretovat pouze vširších souvislostech nejméně střední Evropy. Podle povahy a dynamiky historického vývoje se však tento horizont často dále rozšiřuje, v některých případech až khorizontu celoevropskému (např. otázky demografického vývoje, osídlení ve středověku a vraném novověku) či dokonce globálnímu (výzkum moderních českých dějin).

Studium českých dějin však neplní jenom samozřejmě obecně sociokulturní funkce. Má také nezastupitelnou roli ve vlastní profesní přípravě budoucích historiků. Tento význam studia českých dějin spočívá vjednoduché skutečnosti, že umožňuje

snadné a bezprostřední využití široké a bohaté informační základny, a to jak pramenné, tak sekundární. Samotná pramenná základna v úzkém slova smyslu nabízí prakticky celou škálu pramenů, jež má dnešní historická věda k dispozici. A díky široké nabídce přednášek a seminářů také studentům umožňuje se s nimi seznamovat, popřípadě je i badatelsky využívat. Nepominutelnou roli přitom hraje přirozený a často nereflektovaný zájem o „domácí“ dějiny, který tvoří jednu ze závažných součástí historické kultury každé společnosti. O prestiži Ústavu českých dějin svědčí ostatně zájem o spolupráci s ním na mezinárodní úrovni; do dnešní doby lze uvést mezi zájemci o spolupráci univerzity ve Vídni, Vratislavi, Lipsku, Drážďanech, pařížské Sorbonny, Univerzity P. Valéryho v Montpellier či Georg. Eckert Institutu pro mezinárodní výzkum učebnic v Braunschweigu.

Badatelsky se chce Ústav českých dějin v dalších letech věnovat zejména těmto badatelským oblastem a problémům:

Osídlení českých zemí ve středověku a jeho vývoj (doc. Žemlička),

Dějiny vedlejších zemí Koruny české v celku českého státu a sociokulturních a mocenských kontextech střední Evropy (doc. Bobková),

Historická demografie české společnosti (prof. Maur),

Historická a kulturní antropologie české společnosti (Dr. Nejedlý, Dr. Horský),

Český stavovský systém a jeho vývoj (prof. Pánek),

Charakter a sociální a politický vývoj české společnosti a společnosti českých zemí a ČSR v 19. a 20. stol. (prof. Kvaček, doc. Hlavačka, dr. Sekera),

Dějiny Československé republiky a česko-slovenských vztahů (doc. Rychlík),

Dějiny českého dějepisectví a české historické kultury (doc. Beneš),

jehož svébytnou součástí je i výzkum teorie školního dějepisu a podíl na organizaci a vývoji jejího uplatňování v českém školství (doc. Beneš. dr. Hudecová).

Závažnou součástí celého projektu výzkumu a na něho navazující pedagogické činnosti Ústavu českých dějin je otázka jeho personálního a kvalifikačního složení. Ztabulky č. 1 zřetelně vyplývá, že v personálním obsazení Ústavu došlo v akademickém roce 1997/98 k zásadní změně, která nebyla dosud zcelena. Nezbytně bude zapotřebí posílit Seminář raně novověkých dějin, a to zejména proto, že výzkum českých dějin této doby patří k nejdynamičtější oblasti českého historického výzkumu vůbec, který v budoucích letech navíc projde zcela nezbytně zásadní proměnou svého metodologického zakotvení, jež bude důsledkem svých dosavadních mimořádných badatelských výsledků.

Obdobná situace je i v aktuálním výzkumu českých moderních dějin, kde bude také nezbytné personální posílení stávajícího stavu. Zcela specifickým problémem je a v následujících letech dále bude otázka přípravy učitelů dějepisu. Jde o problém nesmírně složitý a citlivý, vyžadující si celofakultní řešení. Ať už bude zvolen jakýkoli model učitelské přípravy na fakultě, zdá se být zřejmé, že bude vyžadovat personální posílení přinejmenším v oblasti metodiky dějepisu, zejména při realizaci pedagogických praxí. Do konce roku 2001 také ústav předloží návrh na akreditaci doktorského studia z českých dějin – didaktiky dějepisu, aby mohla být následně teorie a praxe dějepisečného vyučování akreditována také jako habilitační obor. Naše představa je, že by tento obor měl být integrálně spojen s některým ze stávajících akreditovaných oborů. Tento krok považujeme za zcela nezbytný proto, že teorie a praxe školního dějepisu (didaktika dějepisu) je běžně uznávaným habilitačním oborem ve všech evropských zemích a Česká republika je v tomto směru absolutní výjimkou.

TABULKA 1

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ ÚSTAVU ČESKÝCH DĚJIN

rok	Počet pracovníků	Počet spolupracujících pracovníků s.l.	Počet studentů s.l. ročníku	Počet pracovníků výzkumných seminářů												
1988/89	17,6															
1989/90	17,4															
1990/91	20,0															
1991/92	19,0															
1992/93	14,11															
Seminář středověkých dějin	Seminář raně novověkých dějin	Seminář novověkých dějin	Seminář novověkých dějin	Seminář teorie a metod.												
P	D	A	P	D	A	P	D	A	P	D	A	P	D	A		
1993/94	15,11	13		3	2	1 2 1	1 2	1 2								
1994/95	14,5			3	2	1 2 1	1 2	1 2								
1995/96	15,01		128	1 2	2	1 2 1	1 1	1 1 1								
1996/97	12,04	26	96	1 2	1 1	2	1 1	1 1 1								
Seminář středověkých dějin	Seminář raně novověkých dějin	Seminář novověkých dějin	Seminář teorie a metod.													
P	D	A	P	D	A	P	D	A	P	D	A					
1997/98	12,07	11,74	135	1 2 1	2	1 2 1	1 1									
1998/99	11,26	12	99	2 1	2	1 2 1	1 1									
1999/00	12,26	12,3	187	2 1	2 1	1 2 1	1 1									
2000/01	14,01	12,7415,2, 01	518	2 2	2 1	1 2 1	1 2									

TABULKA 2

VĚKOVÉ ROZLOŽENÍ ČLENŮ ÚČD

Věk	plný úvaz.	jména pracovníků	část. úvaz.	jména pracovníků
do 35	2	M. Koldinská, M. Sekera	0	
36-45	3	J. Horský, M. Nejedlý, B. Zilyská	1	M. Hlavačka
46-55	3	Z. Beneš, L. Bobková, J. Rychlík	3	D. Hudcová, J. Pánek, J. Žemlička
56-65	1	E. Maur	0	
nad 65	0	1	R. Kvaček	

TABULKA 3

OBHÁJENÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE NA ÚČD VLETECH 1997 – 2000

A. ÚSTAV ČESKÝCH DĚJIN

Rok	Seminář českých středověkých dějin	Seminář českých raněnovověk. Dějin	Seminář českých novověkých dějin	Seminář teorie a metodologie historické vědy	Celkem
1997	6	3	26	3	38
1998	1	1	16	3	21
1999	8	4	21	1	34
2000	6	4	23	3	36
Celkem	21	12	86	10	129

Příloha – personální a vědecké charakteristiky členů Ústavu českých dějin

Zdeněk Beneš, Doc., PhDr., CSc.

Nar. 1952

Zabezpečuje předměty:

Základní probl émy studia raného novověku 25%

Dějiny dějepisectví 100%

Didaktika dějepisu 50 %

Historický čas 100%

„Půdorys proměny“. Česká historiografie 30. let 20. století
100%

Dějiny dějepisectví (VS) 100%

Teorie a praxe vyučování dějepisu 100%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Docent, interní úvazek 8,5 hod.

Tvůrčí publikační činnost za posledních pět let

Historický text a historická kultura, Praha 1995

Josef Šusta, in: J. Šusta: Jindřich z Rožmberka, Praha 1995,
s. 8-14;

Historická věda, historické myšlení a historická kultura, in:
Husitství – reformace – renesance. Sb. F. Šmahelovi k 60.
narozeninám, díl III, HÚ AV ČR Praha 1994., s. 1031-1048;

Pojmy jako předmět historiografického studia (Příklad: Gollova
historická škola a její zakladatel), in: ČČH 93/1995, č. 3, s.
359-397;

České dějiny I (Praha 1997, spoluautor J. Petráň)

Das humanistische Bild der Landesgeschichte (Tschechen und
Germanen an den Grenzen des Imperium Romanum), in: Später
Humanismus in der Krone Böhmen. Hrsg. H.-B. Harder u. H.
Rothe, Schriften zur Kultur der Slawen; Bd. 3 (22), Dresden
1998, S. 111 – 120

Cesta... K. Haranta jako kosmografický model světa, in Cesty a
cestování v životě společnosti. Acta Univ. Purkynianae, Phil.

et hist. III/1995, St. hist. II., Ústí n. L. 1997, s. 137-149;

Das Bild des Zweiten Weltkriegs in tschechoslowakischen und tschechischen Geschichtsschulbüchern, in: Tschechen, Deutsche und der Zweite Weltkrieg, Hrsg. R. Maier. Studien zur internationalen Schulbuchforschung, Schriftenreihe des Georg-Eckert-Institut, Bd. 94, Hannover 1997, S. 123-144

Das Thema Otakar Odložilík. Prolegomena zu einem soziokulturellen Porträt einer Historikerpersönlichkeit, in: Acta Comeniana 12 (1997), s. 141 – 157;

Les péripéties de l'histoire tchèque au XX e siècle et les manuels scolaires, in: La Revue generale 133/8-9 1998, s. 35-40.

Der mittelalterliche Baustoff der böhmischen humanistischen Geschichtschreibung. Subsidia historiographica I, Die Geschichtschreibung in Mitteleuropa, Toruń 1999, s. 7 – 19. ISBN 83-231-1043-3.

Constanti umanistiche della storiografia ceca del XVI e XVII secolo. In Italia e Boemia nella cornice del Rinascimento europeo. Firenze, Leo S. Olschki editore 1999, s. 353 – 362. (Civité Veneziana Studi 49).

ISBN 88 222 4725 6.

Bílá místa a černé díry v učebnicích dějepisu. In Přednášky z XLII. běhu Letní školy slovanských studií. II. díl – Přednášky z literární vědy, kultury a historie. UK v Praze, Fil. fak. 1999, s. 207 – 219.

Dějiny a přítomnost. Zamyšlení nad povahou soudobých dějin. In Soudobé dějiny VI, 1/1999, str. 45 – 54.

ISSN 1210-7050.

Jeden ze zapomenutých – Bohdan Chudoba. In Proglas, roč. X, 10/99, s. 24-29.

Šest zastavení nad stránkami Milníků dějin Josefa Šusty. Doslov kJosef Šusta: Úvahy o všeobecných dějinách (Milníky dějin), Praha, Argo 1999, s. 317 -328.

ISBN 80-7203-217-8.

Hájkova kronika česká a české historické myšlení. Studia com. et hist. 29 (1999), č. 62, s. 46-60. ISSN 0323-2220.

GRANTY

od 1999 Řešitel a koordinátor Výzkumného záměru CEZ:J13/98:112100004 „Vývoj společnosti českých zemí vkontextu evropských a světových dějin.

Anotace nejvýznamnějších publikací a projektů za dobu vědecké a výzkumné činnosti

Historický text a historická skutečnost, Praha 1993

Monografie věnovaná české humanistické historiografii předbělohorského období. Metodikou, opírající se o sémantické postupy, se snaží vytvořit typologii renesančně humanistických historických děl, která by se opírala o jejich historiografické charakteristiky. Usiluje tak o překonání dosud převládajících čtení těchto prací buď jako literární děl, anebo na druhé straně jako pramenů pro dnešní historické studium.

Praha v zastavení časů, Praha 1994

Populárně zaměřená obrazová publikace, konfrontující současnou podobu vybraných míst Prahy sjejími podobami vpředchozích dobách. Fotografie jsou doplněny krátkými eseji a umělecko-historickými popisy. texty jsou otištěny včeské, francouzské, německé a anglické verzi.

Historický text a historická kultura, Praha 1995

Monografie propracovávající vnávaznosti na knihu Historický

text a historická skutečnost metodikou dějin dějepisectví, charakterizovatelnou jako studium sociokulturně podmíněných způsobů poznávání historické skutečnosti. Všímá si různých typů historických textů (zejména verbálního a ikonického) v jejich začlenění do obecného celku historického myšlení, jímž je historická kultura, i základních forem historického myšlení – vědeckým poznáváním, historickým vědomím a historickým povědomím.

Dějiny středověku (a prvního století raného novověku), Učebnice pro střední školy. Praha 1994, 1996, 1998, 1999⁴.

Učebnice obecných dějin středověku určená pro střední školy, především gymnázia. Zahrnuje výklad o středověku jako kulturní epoše od zániku Západořímské říše po počátek raného novověku.

České dějiny I. Učebnice pro střední školy.

Praha, Práce 1997. 239 s. ISBN 80-208-0437-4 (spolu s J. Petráněm).

Středoškolská učebnice usilující o výklad českých dějin od pravěku do r. 1792 sdůsledným zřetelem jejich začlenění do kontextu středoevropských, evropských a některých tématech a časových obdobích i globálních dějů. Nezahrnuje jenom výklad o dějinách, ale seznamuje studenty i s vývojem historických názorů na jednotlivé epochy českých dějin.

Čítanka k dějinám dějepisectví II (Praha 1988, spoluautor J. Petráně a R. Vlček);

Antologie komentovaných vybraných textů z dějin české historiografie od Kosmy po 2. pol. 19. stol.

Čítanka k dějinám dějepisectví III, Praha 1989, 125 s.

Antologie komentovaných vybraných textů z dějin moderní české historiografie v letech 1850/60 – 1918, opatřená shrnující

předmluvou.

K některým metodologickým problémům české předbělohorské historiografie, in: AUC-Phil. et Hist. 5/1982, St. Hist. XXVI, Praha 1986, s. 9-24;

Analytická studie o celkovém charakteru české předbělohorské humanistické historiografie, jež vychází z textu disertační práce.

Pojmy národ a vlast v díle Daniela Adama z Veleslavína, in: AUC-Phil. et. Hist. 1/1988, St. hist. XXXII, Praha 1989, s. 61-74.

Sémanticky orientovaná analytická studie analyzující sémantické pole slov národ a vlast v textech předního českého humanisty.

Akta aneb kniha památné čili historie Sixta z Ottersdorfu (Studie o genezi jednoho historického textu), ČČH 90, 1992, s. 188-203.

Studie interpretující známé dílo o českém stavovském odboji let 1546/7 z hlediska jeho obsahově-formální struktury. Dochází k závěru, že Akta jsou mechanicky spojenými dvěma relativně samostatnými díly; první z nich je ze soukromé iniciativy pořízenou pamětní městskou knihou, zatímco druhé pokusem o historické dílo zpětně reflektující příčiny, průběh a výsledek odboje.

Pekařova periodizace českých dějin, in: Z Českého ráje a Podkrkonoší, Supplementum 1, Bystré n. J. 1994, s. 13 – 22.

Studie sleduje vývoj, povahu a genezi známé Pekařovy periodizace českých dějin.

Josef Šusta, in: J. Šusta: Jindřich z Rožmberka, Praha 1995, s. 8-14.

Publikovaný text slavnostní přednášky proslovené v Národním

muzeu u příležitosti výročí Šustovy tragické smrti.

Pojmy jako předmět historiografického studia (Příklad: Gollova historická škola a její zakladatel), in: ČČH 93/1995, č. 3, s. 359-397;

Studie o chara kteru Gollova historického myšlení, vycházející z textů dosud badatelsky nevyužitých rukopisů Gollových univerzitních přednášek a jeho publikovaných děl.

Bílá místa a černé díry v učebnicích dějepisu. In Přednášky z XLII. běhu Letní školy slovanských studií. II. díl – Přednášky z literární vědy, kultury a historie. UK v Praze, Fil. fak. 1999, s. 207 – 219.

Přednáška proslovená původně na setkání českých a bavorských učitelů, jejímž obsahem je srovnání a analýza textů českých a německých dějepisných učebnic. Na jejím základě vznikl lucembursko-německo-český projekt „Sogenhafte Goldene Strasse“, který je nyní připravován v SRN ke knižní publikaci; obsahuje také tuto přednášku.

Dějiny a přítomnost. Zamyšlení nad povahou soudobých dějin. In Soudobé dějiny VI , 1/1999, str.45 – 54.

ISSN 1210-7050.

Úvaha nad sémantickým význam termínu soudobé dějiny a nad možným začleněním výzkumu nejposlednějšího dějinného období do historického výzkumu a celku historické kultury.

Jeden ze zapomenutých – Bohdan Chudoba. In Proglas, roč. X, 10/99, s. 24-29.

Článek sledující charakter a vývoj představ pozapomenutého českého historika, politika, žurnalisty a literáta o historii a historiografii, opírající se o jeho práce publikované před r. 1948 v ČSR a zejména o dosud neznámé a nepublikované práce vzniklé v emigraci v letech 1948 – 1982.

Šest zastavení nad stránkami Milníků dějin Josefa Šusty. Doslov k Josef Šusta: Úvahy o všeobecných dějinách (Milníky dějin), Praha, Argo 1999, s. 317 -328.

ISBN 80-7203-217-8.

Esej o povaze Šustovy historické práce a Šustově životě.

Hájkova kronika česká a české historické myšlení. Studia com. et hist. 29 (1999), č. 62, s. 46-60. ISSN 0323-2220.

Studie – původně přednáška na 41. Šrámkově Sobotce – začleňující proslulou Hájkovu kroniku do kontextu českého humanistického dějepisectví a do vývojových souvislostí jejích interpretací v českém historickém myšlení 17. – 20. století.

(Všechny práce se zabývají dějinami dějepisectví, teorií a metodologií historické vědy, didaktikou dějepisu.)

Habilitační a jmenovací řízení:

CSc. – FF UK 1988

doc. – FF UK 1994 (obor české dějiny)

Členství v organizacích aj. odborné aktivity:

Člen red. rady SPN Praha 1990 – 1991, Masarykova sborníku 1996 dosud, Hist. obzoru od 1990 dosud, čas. Pedagogika od 2001; člen Společné česko-německé komise historiků od 1996 dosud, člen česko-německé komise pro školní dějepis při MŠMT – od 2000, člen oborové rady historie -národopis GA UK od 1997 (od 1999 její předseda) - dosud, člen oborové rady č. 9 – Historické vědy GA AV ČR, od 1999.

V posledních 3 letech se zaměřuje zejména na výzkum české historiografie 1. pol. 20. stol. Publikoval několik studií na toto téma a připravuje speciální monografii, která by měla být dohotovena do jara 2001. Vedle toho se zabývá problematikou českého školního dějepisu, a to i v mezinárodním srovnání;

provedené výzkumy budou vnejbližší době publikovány jak vČR, tak vSRN. Součástí tohoto výzkumu je i jejich částečná praktická realizace při reformě českého školního dějepisu. Vposledních letech se podílel na tvorbě několika školních dokumentů (z období posledních tří let jsou to osnovy dějepisu pro střední odborné školy, probíhající opone n tura Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělání, jsem vedoucím týmu pro přípravu státních maturit zdějepisu) a oponoval větší množství dalších výukových materiálů.

Vposledních třech letech také absolvoval řadu přednášek pro učitelskou veřejnost, a to jak vrámci rekvalifikačních kursů, tak volných přednášek, pořádaných ASUD, Česko-slovenskou komisí historiků či dalšími organizátory.

Lenka Bobková, Doc., PhDr., CSc.

Nar. 1947

Zabezpečuje předměty:

Úvod do studia historie (historický proseminář) 12%

Teoretické problémy vývoje středověkého státu a společnosti 25%

České dějiny středověku 25%

Ve stínu slavného syna. Česká společnost a Evropa za vlády Jana Lucemburského. 100%

Česká společnost a vedlejší země Koruny české I 100%

Politické, společenské a kulturní aspekty soužití zemí Koruny české ve 14. a 16. století II 100%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Docentka, interní úvazek 8,5 hod.

Tvůrčí publikační činnost za posledních pět let

Dějiny Ústí n.L., red. K.Kaiserová a Vl.Kaiser, Ústí nad Labem 1995, kapitoly: Středověk, Raný novověk – doba předbělohorská, s. 13 -49

Poměr korunních zemí k Českému království ve světle ustanovení Karla IV., Právněhistorické studie 34, 1997, s. 17- 38;

Karel IV. und der Oberlausitzer Sechsstädtebund, in Kamenzer Beiträge : „650 Jahre Oberlausitzer Sechsstädtebund“, Kamenz 1997, s.31 – 48;

Zittau im Sechsstädtebund und die Politik Karls IV., 650 Jahre Oberlausitzer Sechsstädtebund 1364-1996, Bad Muskau 1997, s.37-47;

Cizí šlechta v politickém systému předbělohorských Čech, in: Gryspekové a předbělohorská šlechta, Mariánská Týnice 1998, s. 3-10.

Die Oberlausitz in der Politik König Johann von Luxemburg, in: King John of Luxembourg (1296-1346) and the art of his era, ed. K.Benešová, Praha 1998, s. 39-45;

Budyšínsko a Zhořelecko, součást české koruny v letech 1319-1396, Mediaevalia Historica Bohemica 5, 1998, s. 67-90;

Exulanti z Prahy a severozápadních Čech v Pirně v letech 1621-1639, Scriptorium, Praha 2000

Böhmische Aufstand 1547 und der Sechsstädtebund, in: Pönfall der Oberlausitzer Sechsstädte, Kamenzer Beiträge, Kamenz 1999, s. 51-65.

Pönfall – Šestiměstí v protihabsburském odboji 1547 (Pönfall oder der Sechsstädtebund und der böhmische Standesaufstand im Jahre 1547), in: Stavovský odboj roku 1547, první krize habsburské monarchie , ed. Petr Vorel, Pardubice 1999, s. 41-64

Česká exulantská šlechta v Pirně v roce 1629, Folia Historica

Bohemica 19, HÚ Praha 1998, s. 83-116

Česká komunita v Pirně v letech 1629-1639. Příspěvek k pobělohorskému exilu v Sasku, in: Česko- slovenská historická ročenka 1999, s. 25-37

Středověké Ústí nad Labem ve světle královských listin, Ústí nad Labem 1999, spoluautorka K.Bobková

Rezidenční představy rytířů ze Salhausenu v severozápadních Čechách, in: Opera Historica 7, Aristokratické rezidence a dvory v raném novověku, edd. V. Bůžek – P. Král, České Budějovice 1999, s. 251-273

Ústecký kostel P.Marie ve světle dobových zpráv, in: Gotické sochařství a malířství v severozápadních Čechách, Ústí n.L. 1999, s.

Životní jubileum Prof. Dr. Zdeňky Hledíkové, in: Minulostí západočeského kraje 36, 1999, s.235-237

Tvůrčí:

Historická mapa České koruny za vlády Lucemburků pro světovou výstavu v Hannoveru 2000

Rozhlas – stanice Vltava

Kapitoly z doby vlády Karla IV. , odvysíláno 3.12.1999

Granty:

1995 – 199: řešitelka grantu UK, č. 122/95: *Příspěvek k sociálně – kulturním aspektům pobělohorského náboženského exilu vSasku*

Charakteristika: studium pramenů kdějinám pobělohorských exulantů vsaském státním archivu vDrážďanech. Viz publikované články a edice

1 998 – 2000: řešitelka grantu UK, č. 8284/98: *Dějiny Horní*

Lužice ve svazku České koruny (1998-2000) – probíhá

Charakteristika: Projekt je zaměřen na sledování vývoje postavení Horní Lužice v českém středověkém státě v letech 1319-1437. V této souvislosti je prováděn výzkum v archivech v Budyšíně, částečně ve Zhořelci.

2000: řešitelka grantu Magistrátu hl. města Prahy na vydání publikace – Exulanti z Prahy a severozápadních Čech v Pirně v letech 1621-1639; realizace r. 2000

od 1999: spoluřešitelka Výzkumného záměru CEZ:J13/98:112100004 „Vývoj společnosti českých zemí v kontextu evropských a světových dějin.

Anotace nejvýznamnějších publikací a projektů za dobu vědecké a výzkumné činnosti

Soupis českých držav v Horní Falci a ve Francích za vlády Karla IV. ., Sborník archivních prací 30, 1980, s. 169- 229

Jedná se o pokud možno úplný soupis držav českých králů v severním Bavorsku, v oblasti tzv. Nových Čech (české državy v Horní Falci), a strategických bodů roztroušených v okolí Norimberka a podél toku Mohanu směrem na Frankfurt a Lucembursko. Studii doplňuje katalog jednotlivých míst scitací pramenů (především edic) a literatury.

Územní politika prvních Lucemburků na českém trůně, Acta Universitatis Purkynianae, Studia historica – Monographiae I, Ústí nad Labem 1993, 317 stran

Publikace přináší souhrnný pohled na teritoriální ambice králů Jana a Karla IV. v celém rozsahu tzv. vedlejších zemí (Chebsko, Horní Lužice, Slezsko, Horní Falc, Dolní Lužice, Braniborsko a državy roztroušené ve Francii, Durynsku, Vogtlandu a Míšňsku. Vedle informací o době, okolnostech a způsobu získání jednotlivých zemí či držav jsou uváděny i typy státoprávních záruk trvalého připojení příslušného území a jejich správní

system. Práce je doplněna mapami.

Dějiny Ústí n.L., red. K.Kaiserová a Vl.Kaiser, Ústí nad Labem 1995, kapitoly: Středověk, Raný novověk – doba předbělohorská, s. 13 -49

Jedná se o rozsáhlé dějiny jednoho znašich nejstarších královských měst. Zpracované části od 12. stol. do II. stavovského období obsahují některá nová zjištění vystavěná na podrobném studiu pramenů.

Exulanti z Prahy a severozápadních Čech v Pirně v letech 1621-1639, Scriptorium, Praha 2000, 228 stran (studie, edice, biografických rejstřík)

Jádro práce tvoří edice tří seznamů českých pobělohorských exulantů (1629, 1631, 1636), kteří se usadili vsaské Pirně. Seznamy jsou uloženy vsaském státním archivu vDrážďanech a jsou jejich prvním zveřejněním. Edici předchází obsáhlá stať o početné a významné pirenské exulantské skupině a na základě údajů vsoupisech přináší i jejich sociální rozbor. Doplněk práce představuje rozsáhlý rejstřík všech zaznamenaných osob spřípadnými odkazy na literaturu, dále rejstřík jmen pirenských měšťanů, u nichž bydleli, a míst, odkud pocházeli.

Údaje o působení vzahraničí

1997, 1998 – Freie Univ. Berlin (Friedrich- Meinecke Institut), tři týdny a dva týdny studijního pobytu

1997 – Georg-Eckert-Institut für internationale Schulbuchforschung, dva týdny stud. pobytu

1999 – Serbski institut (Sorbisches Institut) , Bautzen, měsíční pobyt na pozvání

1999- Uniwersytet Wroclawski, týdenní studijní pobyt

2000 – Max Planck – Institut für Geschichte, Göttingen

Přednášky“

Český exil 17. stol., seminář Česko-slovenské komise, Trnavská univerzita, 11.3.1999, referát: *Čeští exulanti v Sasku v době třicetileté války*

Historischer Haus- und Stadtbau im böhmisch-sächsischen Raum, 17.-19.6. 1999, Dresden, Brücke/Most Stiftung und Institut für bewahrende Erneuerung historischer Bauwerke Pirna, ref.: *Die böhmischen Könige und die Wettiner*

Wiener Universität, 27.5.1999: *Tschechische Exulanten in Sachsen während des Dreißigjährige Krieges*

Heimatverein der Bornaer Landes, Borna 25.11. 1999:

Kaiser Karl IV. und seine Politik bezüglich der Markgrafschaft Meißen und dem Osterland

Sorbisches Institut in Bautzen: 1 *Horní Lužice v politice českých králů ve 14.- 16.stol., 10.5. 1999*

2. *Český pobělohorský exil a Horní Lužice, 27.9.*

Habilitační a jmenovací řízení

CSc. – FF UK Praha, 1991

doc. – FF UK Praha, 1992

Členství v organizacích aj. odborné aktivity:

Členka VR Pedagogické fakulty UJEP vÚstí nad Labem, Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity vČeských Budějovicích

Členka předsednictva rady vysokých škol (1990 – 1993), členka Komise pro studium rekatolizace českých zemí v 16. -18.století při České biskupské konferenci a Ekumenické radě církví v ČR, členka redakční rady sborníků *Folia historica Bohemica* a *Prague Papers on History of International Relations*, Institut of World History, FF UK.

Milan Hlavačka, Doc.,PhDr.,CSc.

Nar. 1955

Zabezpečuje předměty:

Základní problémy studia dějin 19. a 20.století 25%

České dějiny novověku II 15%

Všední den v memoárové literatuře 100%

Dějiny dopravy a komunikací včeských zemích 100%

Dějiny dopravy včeských v 19. století 100%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Docent, vedlejší úvazek 4,25 hod.

Tvůrčí publikační činnost za posledních pět let

Cestování v éře dostavníků. Všední den na středoevropských cestách, Praha- Argo 1996

Lexikon českých panovnických dynastií, Praha-Akropolis 1996, společně s J. Čechurou, J.Mikulcem a F.Stellnerem, redakce, úvod, bibliografie, jmenný rejstřík

Dějiny Prahy, II, hlava I a II: Pražská infrastruktura, Praha-Paseka 1998

Všední den na středoevropských cestách 1750-1850, in: Cesty a cestování v životě společnosti, Acta Universitatis Purkynianae. Philophica et Historica III. Studia Historica II., uspořádala Lenka Bobková a Michaela Neudertová, Ústí n.L. 1997, str. 337 – 346

Labská cla a obchod v první polovině 19.století, in: Děčínské vlastivědné zprávy. Labská plavba III, Děčín 1996, str. 42-54

Flößerei auf der Lainsitz, In: Die Lainsitz. Natur und Kulturgeschichte einer Region. Forschungen zur Landeskunde von Niederösterreich 28, herausgegeben von Herbert Knittler und Andrea Komlosy, Verien für Landeskunde von Niederösterreich, St. Pölten 1997, str. 93 – 102

Schmerzhafta Begegnung. Eisenbahn und Landbevölkerung in Südmähren in den vierziger Jahren des 19.Jahrhunderts, in: Neue Blicke. Historische Anthropologie in der Praxis, herausgegeben von Erhard Chvojka, Richard van Dülmen und Vera Jung, Wien, Köln, Weimar – Böhlau 1997, s.291 – 300

Habsburská monarchie na cestě od absolutismu ke konstitucionalismu, in: Kroměřížský sněm 1848 – 1849 a tradice parlamentarismu ve střední Evropě. Sborník příspěvků ze stejnojmenné mezinárodní konference konané v rámci oslav 150.výročí říšského sněmu vKroměříži 14.- 16.září 1998, Kroměříž 1998, str.159 – 166

Čeští obrozenci očima ruského vzdělance V.A. Panova, in: Národní obrození a rok 1848 vevropském kontextu, Litomyšl 1998, str.53 – 56

Rakouská historiografie posledních let o 19.století, in: AUC P-H 2 (1997), Studia Historica XLVI, Praha 2000, s. 55-60

Die Passerteilungspraxis in Böhmen 1800 – 1850 im Lichte der In- und Auslandsreisen der Steinschönauer Glashändler, společně s J.Němcem, in: Passwesen, Staatsbürgerschaft, Heimatsrecht und Fremdengesetzgebung in der Österreichischen Monarchie (1750-1867), Wien 2000, s. 795-807

Karel Albrecht. Příběh druhého zimního krále, Praha-Akropolis 1997

Trojspolek, Praha-Libri 1999 (Společně sMarkem Pečenkou)

Světové výstavy. Od Londýna 1851 do Hannoveru 2000, Praha 2000 Společně sJaroslavem Haladou

Muži a milenci českých královen, Praha-Akropolis 1995, společně s J. Čechurou a J. Mikulcem

Železnice Čech, Moravy a Slezska. Vydáno při příležitosti 150.výročí otevření olomoucko-pražské dráhy a příjezdu prvního vlaku do Prahy. Společně s M.Krejčíříkem, I.Jakubcem, F.Jansou a Z. Marunou, Praha-Nakladatelství NN 1995

Děti a levobočci českých králů, Praha-Akropolis 1995, společně s J.Čechurou a J.Mikulcem

Das böhmische Staatsrecht in der historischen Retrospektive der letzten Jahrhunderte, in: Přednášky z XXXIX. běhu LŠSS, Praha UK 1997, s.299-315

Böhmen und die Habsburgermonarchie i m Revolutionsjahr 1848/49 aus der historisch antropologischen Sicht, v tisku pro Přednášky z XLI. běhu LŠSS, plánované vydání Praha 1999

GRANTY

1995 – 1997: Spoluřešitel mezivládního grantu mezi Rakouskem a Českem Aktion Österreich – Lebenzeitliche Aufzei chnungen

1996: Univerzitní grant Všední den na cestách

1997 – 2000: Externí spolupracovník na grantu Grenzüberschreitungen und Grenzbildung, Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut – OSI

1999 spoluřešitel výzkumného záměru“Vývoj společnosti českých zemí vkontextu evropských a světových dějin“ (identifikační kód JI3/98: 112100004)

Anotace nejvýznamnějších publikací a projektů za dobu vědecké a výzkumné činnosti

Cestování v éře dostavníků. Všední den na středoevropských cestách, Praha- Argo 1996

Pokus o dějiny všedního dne, rekonstruovaný na základě rozboru

literatury pro období 1750-1850 ve střední Evropě. Zobrazuje dějiny dopravních prostředků a institucí z pohledu cestovatele.

Karel Albrecht . Příběh druhého zimního krále, Praha-Akropolis 1997

Dějiny jednoleté epizody panování bavorského Wittelsbacha v Čechách vr. 1742 na pozadí střeoevropských dějin zvaných válka o rakouské dědictví.

Světové výstavy. Od Londýna 1851 do Hannoveru 2000, Praha 2000 (Společně s Jaroslavem Haladou)

Encyklopedická příručka zahrnující 20 světových výstav od 1851 do současnosti. Jednotlivé výstavní podniky líčeny v kontextu světových dějin, dějin techniky, architektury a dějin všedního dne.

Dějiny dopravy v českých zemích v období průmyslové revoluce, Praha 1991

Netradiční dějiny dopravy z hlediska multiplikačních efektů na celé hospodářství českých zemí v období prům. revoluce, zvláště se zřetelem k uhlíkovému průmyslu, hutnictví železa a strojírenství.

Trojspolek, Praha-Libri 1999 (Společně s Markem Pečenkou)

Dějiny spojení R-U, Německa a Itálie v letech 1871-1914. Překračují rámec klasických dějin diplomacie a zahraniční politiky, tím že přinášejí průhledy do každodenního chodu zahraničních ministerstev členů spolku .

Údaje o působení v zahraničí

Přednášky:

1997- TU Chemnitz, Wirtschafts- und Sozialgeschichtsinstitut

1999 – Universität Passau-Lehrstuhl für Geschichte

2000 – Deutsch – tschechische Gesellschaft Hamburg

Krátké pobyty:

1996, 1998, 2000 – Universität des Saarlandes

1995, 1997 – Freie Universität Berlin

1997 -Universität München

1999, 2000 – Universität Passau

Dlouhé pobyty:

1992, 1992 – Institut für Europäische Geschichte Mainz

1992 – OSI Wien

Habilitační a jmenovací řízení

CSc. – FF UK 1985

doc. – FF UK 1995 (české dějiny)

Členství v organizacích aj. odborné aktivit y:

Člen redakčních rad: ČČH, Dějiny a současnost, Historický obzor, Středočeský sborník historický
Člen redakčních rad: ČČH, Dějiny a současnost, Historický obzor, Středočeský sborník historický.

Jan Horský, o. as., PhDr.

Nar. 1963

Zabezpečuje předměty:

Dějiny pojmů 100%

České dějiny novověku I 25%

Úvod do studia dějepisu 11%

Max Weber a dějepisné myšlení 100%

Náčrt historicko-antropologického a historicko-sociologického rozboru české reformace 100%

Zrod moderní vědy 100%

Dějiny rodiny v raném novověku 100%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Odborný asistent, plný interní úvazek na FF UK 8,5 hod.

Dagmar Hudecová, PhDr.

Nar. 1946

Zabezpečuje předměty:

Didaktika dějepisu 50%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Odborná asistentka, vedlejší úvazek, 4,25 hod.

Název, sídlo a právní forma zaměstnavatele, se kterým má sjednán hlavní pracovní poměr

Pedagogické centrum Plzeň, Koperníkova 26, 301 25 Plzeň

Údaje o praxi od ukončení vysokoškolského studia:

1969 – 1970: Státní archiv v Plzni, odborná archivářka

1970 – 1982: KNV v Plzni – odbor školství 1970 – 1972: středoškolská profesorka na Konzervatoři v Plzni

1972 – 1982: profesorka na Střední průmyslové škole stavební v Plzni

1982 -1991: Krajský pedagogický ústav v Plzni, vedoucí kabinetu dějepisu (1.9. 1990 – 31.1.1991-výuka dějepisu v gymnáziu v Plzni)

1991: Pedagogická fakulta ZČU, katedra dějepisu, odborná asistentka

1991 – 1996: Česká školní inspekce – vedoucí inspektorátu Plzeň – sever (1991 – 1995), vrchní školní inspektorka regionu Jihozápadní Čechy (1.9.1995 – 31.12.1995), inspektorka (1.1.1996 – 31.1.1996)

1996: souběžný pracovní poměr ve Sportovní a podnikatelské škole v Plzni (středoškolská profesorka) a v CK INOW Plzeň (odborná pracovníce + průvodkyně)

od 1996 dosud: Pedagogické centrum Plzeň, pedagogická pracovníce zabezpečující DVPP v oblasti společenských věd.

2000: souběžný pracovní poměr FFUK – odborná asistentka.

Marie Koldinská, Mgr.

Nar. 1971

Zabezpečuje předměty:

České dějiny novověku I (1526-1792) 25 %

Profily vůdců stavovské opozice 100%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Asistentka, interní úvazek 8,5 hod.

Název, sídlo a právní forma zaměstnavatele, se kterým má sjednán hlavní pracovní poměr

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, náměstí Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1

Údaje o praxi od ukončení vysokoškolského studia:

1995 – 1998: Interní doktorandka, Ústav českých dějin, FF UK Praha

od 1998: asistentka, tamtéž

Robert Kvaček, Prof., PhDr., CSc.,

Nar. 1932

Zabezpečuje předměty:

Základní problémy studia dějin 19. a 20. století 25%

České dějiny novověku II 15%

České osobnosti nové doby (historiografická analýza) 100%

Český politický a kulturní vývoj v 19. a 20. století 100%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Profesor, interní úvazek 6,00 hod

Tvůrčí publikační činnost za posledních pět let

Causa Emil Hácha, Praha 1995 (spolu s D. Tomáškem)

Generál Alois Eliáš. Jeden český osud, Praha 1998 (spolu s D. Tomáškem)

Ke vzniku Československa, ČČH 1998, č. 4

The rise and fall of a democracy. In: Bohemia in History, Cambridge University Press 1998

Obžalována je vláda, Praha 1999 (spolu s D. Tomáškem).

Autorská a redakční spolupráce na Kronice českých zemí, Fortuna, Praha 1999

Autorská redakční spolupráce na Kronice 20. století, Fortuna, Praha 1999

Autorská spolupráce na knize Osudové osmičky, Praha 1999

Autorská spolupráce na několikadílné publikaci Galerie

nesmrtelných (I.-IV.díl)

Autorská spolupráce na edici Československá zahraniční politika v roce 1938, I. sv. (=Dokumenty československé zahraniční politiky), Praha 2000

(Řada dílčích studií a velké množství publicistiky.)

GRANTY

Spoluřešitel grantu pro přípravu a realizaci Česko-slovenské a Slovensko-české ročenky. (probíhá)

Spoluřešitel (vědecký garant) grantu pro přípravu a realizaci každoročních mezinárodních česko-slovenských seminářů na PF TU v Liberci. (probíhá)

Spoluřešitel grantu pro přípravu anglické revue studií znových českých dějin.

Anotace nejvýznamnějších publikací a projektů za dobu vědecké a výzkumné činnosti

Osudná mise, Praha 1958

Nad Evropou zataženo. Československo a Evropa 1933-1937, Praha 1967

Obsáhlá monografie o mezinárodních vztazích ve 30. letech a místo ČSR v nich. Je založena na evropské a čs. dokumentaci.

Historie jednoho roku, Praha 1976

Historický obraz roku 1936, který prudce přiblížil svět nové válce.

K předhistorii a historii druhé sv. války I-V., Praha 1976

Předehra k tragédii, Praha 1980

Umění proti fašismu, Praha 1980

Věk starý a nový. Dějiny, kultura a život Evropy v 17. a 18. století, Praha 1985 (spolu s P. Křivským a A. Skřivanem)

Diplomaté a ti druzí. K dějinám diplomacie za druhé sv. války, Praha 1988

V historické literatuře ojedinělý paralelní výklad zahraniční politiky velmocí protiněmecké koalice a mocností fašistického bloku za 2. světové války.

Československý rok 1938, Praha 1988 (spolu s A. Chalupou M. Heydukem)

Všestranná analýza roku mnichovské dohody.

Obtížné spojení. Politicko-diplomatické vztahy mezi Československem a Francií 1937-1938, Praha 1989;

Analýza spojení ČSR a Francie vpředvečer Mnichova. Rozbor francouzského appeasementu a jeho důsledků pro čs. spojenecký systém.

Obžalována je vláda. Praha 2000-11-15 První historická analýza české protektorátové vlády v letech 1942-1945 vyjadřuje se zároveň k pojetí české kolaborace. Poválečný proces stouplou vládou jako součást soudobého politického vývoje.

Údaje o působení v zahraničí

Několik přednáškových výjezdů do Německa, Slovenska, Rakouska, Ruska, Bulharska a Švýcarska.

Habilitační a jmenovací řízení

CSc. – FF UK 1965

doc. – FF UK 1966

prof. – FF UK 1990

Členství v organizacích aj. odborné aktivity

člen věd, rady Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové (od 1996), člen věd. rady Ped. fakulty Technické univerzity v Liberci (od 1997), člen věd. rady Ústavu TGM AV ČR (od 1994), člen věd. rady Československého dokumentačního střediska pro nové dějiny (od 1999), člen česko-slovenské komise historiků (od 1994), člen česko-ruské komise historiků (od 1997), člen redakční rady ČSČH 1967-1969, člen užší red. rady ČČH (od 1990), člen red. rady Slezského sborníku (1968-1975), člen red. rady Dějin a současnosti (1968-1969 a od 1990), člen red. rady Historie a vojenství (1967-1969 a od 1998), člen red. rady Historického obzoru (od 1990), člen red. rady AUC Ph+H (od 1965), člen red. rady Česko-slovenské ročenky (od 1997), místopředseda Masarykovy společnosti, člen správní rady Nadace TGM, člen výboru KALF (Klub autorů literatury faktu) při Obci spisovatelů.

Rozsáhlá přednášková činnost pro pedagogy všech stupňů škol v ČR.

Eduard Maur, Prof., PhDr., CSc.

Zabezpečuje předměty:

České dějiny novověku I 25%

Základní problémy studia raného novověku 25%

Slovenské dějiny 1526-1792 100%

Historická demografie 100%

České dějiny 17. a 18. století 100%

Historický proseminář 12%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

profesor, interní úvazek 8,5 hod

Tvůrčí publikační činnost za posledních pět let

Dějiny obyvatelstva českých zemí. Praha 1996 1, 19982 (spolu s L. Fialovou a dalšími, autor s. 35-132)

autorský podíl na J. P. Bardet-J. Dupaquier (red.), Histoire des populations de l' Europe. I. Paris 1997

Přirozená měna obyvatelstva českých zemí v 17. a 18. století (spolu s L. Fialovou, L. Dokoupilem a L. Nesládkovou), v tisku, výsledek grantu GA ČR 404/96/0298, Praha 1999

Kněkterým aspektům novodobých sociálních dějin českých zemí a střední Evropy, in: Badatelské problémy 19. století. Sborník knedožitým šedesátinám profesora Otty Urbana, AUC P-H 2-1997, Studia Historica XLVI, Praha 2000, s. 61-74

Dále publikoval studie k počátkům husitství, k české historiografii (J. Pekař, E. Janoušek, P. Stránský, F. Kutnar, J. V. Šimák), k otázkám agrárních dějin raného novověku, khusitství, khistorickému myšlení ad.

GRANTY:

Řešitel grantu GA ČR Přirozená měna obyvatelstva v českých zemích v 7. a 18. století (1996-1998)

Vedoucí české části mezinárodního grantu Soziale Strukturen in Böhmen; Vídeň, Praha, Cambridge, Ústí n. L., Č. Budějovice, Mnichov, (1992-1999)

Spoluřešitel mezinárodního grantu Identita na konci staré říše (1996-1998)

Anotace nejvýznamnějších publikací a projektů za dobu vědecké a výzkumné činnosti

Učebnice Základy historické demografie, Praha 1977 1, 19832 (první učební text této disciplíny u nás a jeden z prvních v mezinárodním měřítku)

Autorský podíl na Přehledu dějin Československa I/2, Praha

1983 (doba vlády Marie Terezie)

Autorský podíl na knihách Dětství, rodina a stáří v dějinách Evropy. Praha 1990 (s. 9-51, 140-290) a Dějiny obyvatelstva českých zemí, Praha 1996 1, 19982 (s. 3 5-231), (starověk, středověk, raný novověk)

redigoval sborník Historická demografie (2 sv. od r. 1967)

Údaje o působení v zahraničí

Studijní pobyty v Německu a Rakousku, hostující profesor (čes. dějiny) ve Francii – Montpellier (1992, 1997)

Habilitační a jmenovací řízení:

doc. – FF UK, Praha, 1990 (pro československé dějiny)

prof.: FF UK, Praha, 1997

Členství v organizacích aj. odborné aktivity:

Člen: Sdružení historiků Čech, Moravy a Slezska (Historický klub), Společnost pro hospodářské dějiny – člen výboru, Česká demografická společnost – člen hlavního výboru, současně předseda její pracovní skupiny pro historickou demografii, Česko-polská komise humanitních věd při MŠMTV ČR – předseda české části (od 1997), Commission internationale de la démographie historique (Paris) – pravidelně přispívá za ČR do mezinárodní periodické bibliografie vydávané komisí v Lutychu .

Jaroslav Pánek, Prof., PhDr., DrSc.

Nar. 1947

Zabezpečuje předměty:

České dějiny novověku I 25%

Základní problémy studia raného novověku 25%

Zahraniční politika českého raněnovověkého státu 100%

Dějiny raného novověku – interpretace pramenů

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Profesor, vedlejší úvazek 4,25 hod.

Název, sídlo a právní forma zaměstnavatele, se kterým má sjednán hlavní pracovní poměr

Historický ústav Akademie věd České republiky, státní instituce, Prosecká 76, 19000 Praha 9

Tvůrčí publikační činnost za posledních pět let

Poslední Rožmberk. Životní příběh Petra Voka, Praha 1996

Když císař odchází (Lidská tragédie a posmrtná sláva Rudolfa II. očima současníků), Praha 1997

Jiří Tywoniak (1919-1995). Český historik, archivář a organizátor vlastivědné práce, Benešov 1997

Sedm slovinských let (Slovinská kultura v České republice 1990-1996), Praha 1997

Vilém z Rožmberka. Politik smíru, Praha 1998

seriál studií o současné české historiografii, vydaných vČR, Polsku, Ra kousku a Slovinsku (1997-2000)

Jan Hus ve Vatikánu. Mezinárodní rozprava o českém reformátoru 15. století a o jeho recepci na prahu třetího tisíciletí, Praha 2000 (spoluautor M. Polívka)

Archiv a region, Benešov 2000 (spoluautorka E. Procházková)

Podrob ná bibliografie studií uvedena v knize: Historik Jaroslav Pánek. Bibliografie literárního díla, uspořádala E. Procházková, Benešov 1998

GRANTY:

2000: řešitel kolektivního grantu

Anotace nejvýznamnějších publikací a projektů za dobu vědecké a výzkumné činnosti

Stavovská opozice a její zápas sHabsburky 1547-1577, Praha 1982

Životy posledních Rožmberků I-II (kritická edice díla V. Březana), Praha 1985

Poslední Rožmberkové. Velmoži české renesance, Praha 1989

seriál studií o politickém systému českého státu předbělohorské doby, otištěných v ČR, Polsku, Rakousku, Německu

Výprava české šlechty do Itálie v letech 1551-1552, Praha 1987

seriál studií o dějinách cestování v raném novověku, otištěných v ČR, Německu a Itálii

Jan Amos Komenský – Comenius, Košice – Praha 1990

(syntetická monografie vyšla v letech 1990-1993 v Československu a v zahraničí v poněkud rozdílných verzích anglické, české, francouzské, německé, slovinské a španělské)

Údaje o působení vzahraníčí:

Velké množství zahraničních pobytů různého typu (zejm. Rakousko, Německo, Slovinsko) Od r. 1999 celkem 15 přednášek vzahraníčí. Z funkce prorektora UK pro zahraniční vztahy vyplývala též permanentní komunikace se zahraničím.

Habilitační a jmenovací řízení:

doc. – FF UK 1992

prof. – FF UK 1996 (české a slovenské dějiny)

Členství v organizacích aj. odborné aktivity:

Od 1996 předseda Sdružení historiků ČR (Historického klubu), předseda Komise pro obhajoby doktorských disertačních prací (DrSc.) v oboru českých a obecných dějin v období novověku od roku 1526, vedoucí redaktor Folia Historica Bohemica, spoluredaktor Historica. Historical Sciences in the Czech Republic, spoluredaktor Českého časopisu historického, člen mezinárodní redakční rady Österreichische Osthefte, předseda redakční rady Středočeského sborníku historického, člen redakčních rad: Dějiny a současnost, Pražský sborník historický, Sborník archivních prací, Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, Slovanský přehled, Studia Comeniana et historica, národní editor za Českou republiku Scholars of Early Modern Studies (USA), člen užšího redakčního kruhu Zpravodaje Historického klubu.

Člen: Vědecké rady UK (1997-2000), Vědecké rady Masarykova ústavu AV ČR, Českého národního komitétu balkanistů, Ediční rady Státního ústředního archivu, Správního výboru nadace Ceny Karla IV. (1997-2000), Kuratoria Nadace pro česko-německé sblížení Brücke-Most (1997-2000), Collegia Carolina (Mnichov), Czech and Slovak History Conference (USA), hodnotitelského grémia Deutsche Forschungsgemeinschaft (GWZO Lipsko) atd.

Jan Rychlík, Doc., PhDr.

Nar. 26.11.1954

Zabezpečuje předměty:

České dějiny novověku II 15%

Česko-slovenské vztahy 1914-1945 100%

Česko-slovenské vztahy 1945-1992 100%

Československo 1945-1992 100%

Základní problémy studia novodobých dějin 19. a 20. století

25%

Dějiny Slovenska 19. století 100%

Dějiny Slovenska 20. století 100%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Docent, plný interní úvazek na FF UK 8,5 hod.

Tvůrčí publikační činnost za posledních pět let

1) Monografie:

Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1914-1945. Bratislava, Academic Electronic Press, 1997, 360 s.

Etnos i folklor. Balgarsko-češki folklorni paraleli. Sofia, Vezni 4, 1997, 199 s. (bulharsky)

Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1945-1992. Bratislava, Academic Electronic Press 1998, 555 s.

syntéza:

Dějiny Bulharska. Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2000 (kapitola o dějinách vědy a kultury a část kapitoly o česko-bulharských vztazích napsali Vladimír Penčev, Ivan Pavlov, Plamena Bajčinska, Emilia Angelova).

2) Kapitoly v monografiích:

Jiří Musil et al.: *The End of Czechoslovakia.* Central European University Press, Budapest – London – New York 1995 – jsem autorem dvou kapitol – National Consciousness and the Common State – pp. 106-127, a – From Autonomy to Federation – pp. 180-200. – celkem asi 15% celkového textu.

3) Původní práce v odborných časopisech – samostatné studie – přednesené referáty na konferencích, dopracované později do podoby studie.

Slovak-Czech Relations in the Retrospect of Two Centuries. In.: Studii in onore di Milan S. Ďurica a cura di J. M. Rydlo. Instituto Slovaco, Roma – Cleveland – München – Bratislava, 1995, s. 619-636.

Politický vývoj na Slovensku v rokoch 1940-1941 vsprávach bulharského diplomata Konstantina Šišmanova In.: HČ, 43, 1995, č. 3, s. 540 -559.

Balgarija ot 1939 g. v informacii na čechoslovaškite tajni službi. Čechi v Balgarija. In.: Istorija i tipologija na edna civilatorska rolja, Čast I. Goljama češka biblioteka No 3, 1995, s. 125-129, s. 157-172.

Individuální a kolektivní práv a menšin a tzv. právo národů na sebeurčení včetně odtržení. In.: První světová válka, moderní demokracie a T. G. Masaryk. Ústav TGM, Praha 1995, s. 206-219 (příspěvky z mezinárodní konference stejného názvu jako sborník konané v Liblicích u Mělníka 22. – 24. 9. 1994)

Vznik společného státu Čechů a Slováků. In: Českoslovenství – součást evropanství. Konvoj, Brno 1995, s. 130-153.

Český fašismus v meziválečném období a po roce 1939. In.: Českoslovenství – středoevropanství – evropanství . Konvoj, Brno 1996, s. 181- 188.

Sobstvennosta varchu zemjata v centralnata i iztočna Evropa i problmat na pozemlenata reforma. In: Novata rolja na daržavata vrazvitieto na selskoto stopanstvo na stranite ot centralna i iztočna Evropa. Sastaviteli Stef an Stefanov, Jan Rychlík, Joanna Dąbrowska. Sofia, Zemedelski forum 1996, s. 38 – 47 (příspěvky z mezinárodní konference stejného názvu konané v Sofii 4. – 9. 6. 1993)

existuje rovněž v anglické verzi Jan Rychlík: Land Tenure in Central and Eastern Europe and the Problem of Land Reform. In.: The New Role of the State in the Development of Agriculture in Central and East European Countries . Sofia 4 –

9 June 1993, Edited by Jan Rychlík, Joanna Dąbrowska, Stefan Stefanov, Agricultural forum, Prague 1995, pp . 95-101.

Změny v pozemkové držbě v českých zemích v letech 1938-1945. In.: *České a slovenské zemědělství v letech 2. světové války. Studie Slovákého muzea, (SSM), 1, 1996, s. 17-25.* (Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané v Uherském Hradišti ve dnech 17.-18. 4. 1996)

Obecné zákonitosti vývoje národů a vztahů mezi nimi. In.: *Slovenský národopis (SN) , 44, 1996, č. 2, s. 159-167.*

Jan Rychlík – Magdaléna Rychlíková: *Magie, pověra, zvyk. Jejich vzájemné vztahy.* In.: *Magie a náboženství. SSM, 2, 1997, s. 31-40* (Sborník příspěvků z mezinárodní etnografické konference na Velehradě 21. – 23. 5. 1997).

Zapojení železnic Podkarpatské Rusi do sítě drah Československa. *Česko-slovenská historická ročenka 1997, Česko-slovenská/Slovensko-česká komise historiků, Brno 1997, s. 115-121.*

Postoj SSSR k myšlence samostatného Slovenska za druhé světové války. In: SHS, 23, 1997, s. 195-204.

Politický vývoj v Protektorátě Čechy a Morava počátkem roku 1940 ve zprávách bulharského diplomata Christo Minkova. In.: ČČH, 95, 1997, č. 1, s. s. 140-164.

Zneznámych zápiskov Alexandra Macha. In.: HČ, 45, 1997, č. 2, s. 317-335.

Zapojení železnic Podkarpatské Rusi do sítě drah Československa. In: *Česko-slovenská historická ročenka, 1997, s. 115-121* (příspěvky z konference o Podkarpatské Rusi jako součásti Československa uskutečněné na Prešovské univerzitě 9. 4. 1997).

Zápisky Jána Lichnera z väzenia. In.: HČ, 46, 1998, č. 1, s. 99-128.

Pozemková reforma včeských zemích vletech 1945-1948. In.: *Zemědělství na rozcestí 1945-1948*, SSM, 3, 1998, s. 5-22. (sborník příspěvků zmezinárodní konference konané vUherském Hradišti 22.-23. 9. 1998).

Proces sJozefem Tisem v roce 1947. In: ČCH, 96, 1998, č. 3, s. 574-601.

Slovenská otázka vČeskoslovensku. In: *Národ žije 1918 – 1998.* Sborník prací historiků. Praha, Národní osvobození 1998, s. 74-86.

T. G. Masaryk, Rosija ta ukrajinske pitannja (1917-1923 rr.)
In: *T. G. Masaryk i nova Evropa* (ukrajinsky) Meždunarodnyj naukovo-techničeskij universitet, Kiiv 1998, s. 34-42 (materiály první ukrajinsko-české vědecké masarykologické konference konané vKyjevě 7.- 8. 4. 1998).

První Československá republika vslovenské ľudácké a neoľudácké historiografii. In.. *Reflexe dějin první Československé republiky včeské a slovens ké historiografii.* Historický ústav AV ČR, Sborník příspěvků přednesených na kolokviu 18. 11. 1997, Praha 1998, s. 73-87.

Možnosti řešení česko-slovenského vztahu 1945-1948. In.: *Od diktatúry kdiktatúre. Slovensko vrokoch 1945-1953.* Ed. Michal Barnovský. Zborník materállov zvedeckej konferencie vSmoleniciach 6. – 8. 12. 1994. Veda, SAV, Bratislava 1995, s. 19-28.

Magdaléna Rychlíková – Jan Rychlík: *Pokusy komunistického vedení o řešení slovenské otázky vprvní polovině padesátých let.* In: *Mezietnické dialogiy*, Praha 1996, s. 89-98.

Rakouská a uherská koncepce řešení národnostní otázky a česko-slovenské vztahy v 19. století. In: *Slovensko na začiatku 20. storočia. Spoločnosť, štát a národ vsúradniciach doby.* Zborník štúdií zmedzinárodnej koneferencie Slovensko na prelome 19. a 20. storočia vSmoleniciach 14.-16. 11. 1995, ed. Milan

Podrimavský a Dušan Kováč, Historický ústav SAV, Bratislava 1999, s. 137-151

Tak zvané protistátní spiknutí na Slovensku na podzim roku 1947. In: SHS, 25, 1999, s. 187-207.

Kproblematice tzv. slovenského buržoazního nacionalismu. In.: SHS, 24, 1998, s. 373-396.

Istoričesko vreme vbalgarskata narodna epika (v sravnenie sepikata na zapadnite slavjani). In.: Vtori meždunaroden kongres po balgaristika Sofia 23. 5. – 3. 6. 1986, dokladi (referáty) sv. XV, folklor, Sofia 1988, s. 135-144 (bulharsky).

České, slovenské, československé dějiny, Vztahy a souvislosti. In.: *Československo 1918-1938. Osudy demokracie ve střední Evropě. I.* Sborník mezinárodní vědecké konference vPraze 5. – 8. 10. 1998. Uspořádali Jaroslav Valenta, Emil Voráček, Josef Harna, Praha, Historický ústav AV ČR 1999, s. 163-169.

Vznik československé federace. In.: *Česko-slovenské vztahy/Slovensko-české vztahy.* Technická univerzita v Liberci, Liberec 1998, s. 129-138 (sborník materiálů ze semináře o česko-slovenských vztazích o podobu Československa – koncepce autonomismu a federalizace 1918-1992 konaného vLiberci vsrpnu 1997)

Rozpad Československa (1989-1992). In: *Česko-slovenské vztahy..* (viz předchozí údaj), s. 139-147.

Jan Rychlík – Magdaléna Rychlíková: *Agrární kulty.* In.: *Kult a živly.* SSM, 4, 1999, s. 89-95 (sborník příspěvků zmezinárodní konference ve Vsetíně 18.-19. 5. 1999).

Politická situácia vEurópe a na Slovensku vrokoch 1941-1943 vsprávach bulharských diplomatov. In.: HČ, 47, 1999, č. 2, s. 265-305.

Zahraničně-politické vztahy mezi Československem a Bulharskem

(1918-1992) In: *Antropologie dialogu. Souznění a nedorozumění mezi Čechy a Bulhary*. Konference uspořádaná Institutem základů vzdělanosti UK v Praze 14.-15. 12. 1998. Praha 2000, s. 36-47.

Slovenská otázka v Československu. In: *Politické vedy*, II (1999), č. 3, s. 51-67.

Nacionální aspekt v politice fašistických vlád a antifašistických hnutí střední a východní Evropy. In: *Acta Historica Neosoliensia*, tomus 2, Banská Bystrica 1999, s. 38-44.

Slovensko-chorvatské vztahy v letech 1941-1945. In: *Slovanské historické studie*, 26, 2000, s. 265-283.

Česká a slovenská společnost 1960-1967. In: *Česko-slovenské vztahy/Slovensko-české vztahy*, Liberecký seminář 1998, 1999, Technická univerzita v Liberci, Liberec 2000, s. 105-113.

Jan Rychlík – Thomas D. Marzik – Miroslav Bielik: *R. W. Seton-Watson and His Relations with the Czechs and Slovaks. R. W. Seton-watson a je ho vztahy k Čechům a Slovákům. R. W. Seton-Watson a jeho vztahy k Čechom a Slovákom*. Documents/dokumenty 1906-1951. Ústav T. G. Masaryka Praha, Matica slovenská Martin. I. díl 1995, 648 s., II. díl 1996, 241 s. Komentované dokumenty. Jsem autorem poloviny textu.

Anna Gašparíková-Horáková: *U Masarykovcov. Spomienky osobnej archivárky T. G. Masaryka. Na vydanie pripravili Valerián Bystrický, Jan Rychlík, Jaroslav Opat, Josef Zumr, Zdenko Ďuriška a Zora Frkáňová*. Academic Electronic Press Bratislava – Ústav T. G. Masaryka Praha 1995, 304 s. (jsem autorem asi 80% poznámkového aparátu).

Ján Ursíny: *Z môjho života. Príspevok kvývoju slovenskej národnej myšlienky*. Ústav T. G. Masaryka-Matica slovenská, Martin 2000, 248 s. Úvod (s. 5-8) a poznámky Jan Rychlík.

Dále větší množství různých posudků a expertíz, hesel

vencyklopediích a slovnících, překladů do češtiny, recenzí, populárních článků, vědeckých zpráv apod.

GRANTY

Literary Mystifications and Ethnic Identity in Slavonic National Discourses. Řešitelé Jan Rychlík (vedoucí projektu), Georgi Minčev (Univerzita Lódž), Ognjan Kovačev (Univerzita sv. Klimenta Ochridského, Sofia). Grant research Support Scheme (Open Society) 1999-2001
Literary Mystifications and Ethnic Identity in Slavonic National Discourses. Řešitelé Jan Rychlík (vedoucí projektu), Georgi Minčev (Univerzita Lódž), Ognjan Kovačev (Univerzita sv. Klimenta Ochridského, Sofia). Grant research Support Scheme (Open Society) 1999-2001

Od roku 1999 grant Research Support Scheme č. 344/1999, přidělené prostředky 1800 USD ročně včetně věcných výdajů, grant trvá 2 roky od 1.7.1999 do 30.6.2001.)

Charakteristika grantu: jde o výzkum působení mýtů na formování národního vědomí a nacionalismu v mezinárodním měřítku. Kdyby se podařilo objasnit, jakým způsobem se formuje moderní nacionalismus, mělo by to značný význam pro praktickou politiku.

Anotace nejvýznamnějších publikací a projektů za dobu vědecké a výzkumné činnosti

R W Seton-Watson and His Relations with the Czechs and Slovaks. Documents 1906-1951. Vol. I., Praha-Martin, Ústav T. G. Masaryka – Matica slovenská, 1995, vol. II. tamtéž, 1996. (napsáno společně s Thomasem D. Marzikiem a Miroslavem Bielikem). Práce na dokumentech ukazuje vztah R W Seton-watsona k Slovensku, Čechům, Československu a podává anglickojazyčnému čtenáři přehled dokumentů vážících se ke vzniku Československa, jeho meziválečného vývoje, jeho okupace 1939-1945 až po komunistický převrat roku 1948.

Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy I.

(1914-1945), *Česko-slovenské vztahy II (1945-1992)*. Bratislava, Academic Electronic Press, 1997, 1998. Práce analyzuje příčiny slovensko-českých sporů v Československu a důvody rozpadu Československa v roce 1992. Vysvětluje českému čtenáři, že pod pojmem „společný stát“ se na Slovensku nikdy nemyslel „jeden stát“ ve smyslu I. Československé republiky, jejíž popularita tam ostatně byla mnohem menší, než v českých zemích.

Etnos i i folklor. Sofia, Vezni-4, 1997 (bulharsky). Práce ukazuje vliv folklóru na formování etnického a národního vědomí a srovnává tento fenomén u různých slovanských národů, především u Bulharů, Slováků a Čechů. Jde o přepracovanou verzi mé disertační práce obhájené v Sofii v roce 1984.

Dějiny Bulharska. Praha, Nakladatelství Lidové noviny s.r.o., 2000. Práce podává přehled bulharských dějin od pravěku až po současnost a vyvrací mýty a stereotypy o Bulharech, které se časem ustálily v české a slovenské společnosti. Obsahuje rovněž přehled dějin česko-bulharských, slovensko-bulharských a československo-bulharských vztahů a kapitolu o bulharské kultuře, kterou napsali Vladimír Penčev, Ivan Pavlov, Emilia Angelova a Svetlana Bajčinska.

Dále jen bibl:

Jan Rychlík (ed): *The New Role of the State in the Development of Agriculture in central and East European Countries*. Materials from the Conference held in Sofia 4 – 9 June 1993, Prague 1995,

Jiří Musil et al.: *The End of Czechoslovakia*. Budapest-London-New York 1995 (kapitola o rozdílném národním uvědomění a kapitola o vývoji česko-slovenských vztahů od autonomie k federaci 1938-1969 – v angličtině).

National Consciousness and Social Justice in: Historical Folklore. In: *Roots of the Transplanted*. vol.II., New York 1994, p.43-53,

The Folk Epic and the Development of the Ethnical and Historical Awareness. In: Rapports, Co-rapports, communications tchécoslovaques pour le VIe congrès de l'association internationale d'études du sud-est Européen, Praha 1989, p. 247-260.

K otázke postavenia českého obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1938-1945. In: Historický časopis, 37, 1989, č. 3, s. 408.

K postavení slovenského obyvateľstva v Čechách a na Moravě 1938-1945. In: Český časopis historický, roč. 88, 1990, č. 5., 683-704.

Pozemková reforma v Československu v letech 1919-1938. In: Vědecké práce Zemědělského muzea 27, 1987-1988, s. 127-148.

Pozemková reforma na Slovensku v rokoch 1945-1950. In: Historický časopis, 41, 1993, č. 4, s. 395-396.

Pozemková reforma z let 1919-1935 a změny v pozemkové držbě za druhé světové války. In: Československý časopis historický, roč. 37, 1989, č. 2.

Údaje o působení vzahraníčí

1979-1982 a 1983-1984: Universita sv. Klimenta Ochridského Sofia a Ústav pro folklor Bulharské akademie věd Sofia (vědecká aspirantura)

Přednášky

Die Slowakische Frage (předneseno v rámci shromáždění Europäische Studien ve Frankfurtu nad Mohanem 12. – 13. 12. 1991 (německy, vyšlo údajně jako interní tisk, který nemám vdokumentaci).

Czech-Slovak Relations. Přednáška na Oxford University při příležitosti návštěvy a následné konference českých a slovenských historiků a politiků 16. – 18. 12. 1991 (anglicky, český záznam viz časopis *Výber* č. 3/1992 a č. 4/1992, s. 23-24

– jméno zkomoleno na L. Richter).

Makedonsko prašanje vo češka i slovačka istoriografija (Makedo nská otázka včeské a slovenské historiografii) – příspěvek na Mezinárodní konferenci *Makedonskata istoriska nauka – dostiganja i problemi (Makedonská historická věda – výsledky a problémy)* konané u příležitosti 50. výročí založení Ústavu pro národní dějiny ve Skopji, 17. – 19. 11. 1998

Slovenská otázka vmedzinárodnej politike za prvej svetovej vojny. Příspěvek na mezinárodní konferenci *Slovensko za prvej svetovej vojny 1914-1918* , Smolenice 19.- 21. 11. 1996

Venčavka, brak i razvod po češko-slovaškiu (svatba, manželství a rozvod po česko-slovensky). Přednáška na Univerzitě sv. Klimenta Ochridského 6. – 7. 11. 1997 (bulharsky).

R W. Seton-Watson and the Czech Question Before World War I. Příspěvek na konferenci *Great Britain and Central Europe 1867-1914* , Bratislava, podzim 1997.

Česi a slovenské povstanie 1848-1849. Příspěvek na mezinárodní konferenci *Slovenské povstanie 1848-1849* organizované maticí slovenskou ve Staré Turé v roce 1998.

Problem of Kosovo. Příspěvek na mezinárodní konferenci v Helsinkách včervenci 1999 uspořádané u příležitosti sjezdu Evropské odborové konfederace (ETUC).

Vyústenie českého odboja včesko-slovenskom a východoeurópskom kontexte. Příspěvek na mezinárodní konferenci *Vyústenie odboja vrokoch 1944-1945*, uspořádaného u příležitosti 55. výročí SNP Múzeum SNP a Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici 7.-9. 9. 1999.

Sprawa Słowacji w latach 1945-1948. Příspěvek na konferenci *Polska i Czechosłowacja 1944-1948* uspořádané česko-polskou

komisí historiků na zámku Kamień śląski u Opole 26. – 27. 10. 1999.

Problemy narodowo ściowe na Bałkanach. Uniwersytet Łódzki, přednáška na katedře slovanské filologie 30. 3. 2000 (polsky).

The New Role of the State in the Development of Agriculture in Central and East European Countries. Agricultural Forum, Prague 1995, 147 pp. Souborný úvodní referát na mezinárodní konferenci v Sofii 5.-9. 6. 1993.

– rovněž v bulharské verzi: Jan Richlik (Rychlík): *Novata rolja na daržavata pri razvitiето na selskoto stopanstvo na stranite ot sredna i iztočna Evropa.* Zemedelski forum, Sofia 1993.

Habilitační a jmenovací řízení

CSc.-Fakulta slovanské filologie Univerzity Svatého Klimenta Ochridského Sofia 1985

doc. – FF UK 1997, obor moderních českých a československých dějin

DrSc. HÚ AV ČR 1998

Citační index

Teodorička Gotovska – Hoenze: *Nazad kam izgubenija tron.* Sofija 1996 – cituje na s. 47 (text poznámky na s. 176) R W Seton-Watson and His Relations with the Czechs and Slovaks, Documents 1906-1951, I., II. vol. Martin-Praha 1995-1996, s. 229.

Miroslav Londák: *Industrializácia Slovenska 1945-1960.* Bratislava 1999, s. 148 (cituje Češi a Slováci ve 20. století, I. díl).

Samuel Cambel: *Slovenská dedina (1938-1944).* Bratislava 1996, s. 41 (cituje Příprava a priebeh pozemkovej reformy na Slovensku v rokoch 1938-1945, Zborník Slovenského

poľnohospodárskeho múzea, Nitra 1988, s. 148)

Dušan Kováč: *Dějiny Slovenska*. Praha 1998, s. 391.

Natália Krajčovičová: *Dilema slovenskej politiky po vzniku ČSR*. *Česko-slovenská historická ročenka 1999*, 100 (pozn. 9 – cit. Češi a Slováci ve 20. stol. I., s. 84, na s. 102, pozn. 15, cit. dílo, s. 82-83)

Ladislav Tajták: *Kniektorým otázkam interpretácie revolučných rokov 1848-1849 na Slovensku*. In: *Historický časopis*, 48, 2000 č. 1, s. 117-118 (pozn. 24, 25 cit. Češi a Slováci ve 20. stol., I., s. 28)

Anton Rašla: *Zastupoval som československý štát*. Prešov, Privatpress, 2000, s. 117 (cituje Proces sdr. Jozefem Tisem roku 1947, ČČH, 96, 1998, č. 3, s. 581-582).

Ismu Nurmi: *Slovakia – a Playground for Nationalism and National Identity, 1918-1920. Manifestation of the National Identity of the Slovaks 1918-1920*. University of Joensuu, Joensuu 1999, p. 12 (cit. pozn. 18 National Consciousness and Social Justice. in: *Roots of the Transplanted*, vol. II, New York, Boulder, 1994, pp. 44-45).

František Mezihorák: *Hry o Moravu. Separatisté, iredentisté a kolaboranti 1928-1945*. Praha, Mladá fronta 1997, s. 135 (cituje Pokusy o připojení Slovácka ke Slovensku v letech 1938-1941, *Historický časopis*, 40, 1992, č. 1)

Elisabeth Bakke: *Doomed to Failure? The Czechoslovak National Project and the Slovak Autonomist Reaction 1918-38*. University of Oslo, Oslo 1998, p. 324 (pozn. 37 – cituje Češi a Slováci ve 20. století, I., s. 75-76) p. 355 (pozn. 152, tatáž práce, s. 83), p. 385 (pozn. 33 – cituje Pozemková reforma v Československu v letech 1919-1938. In: *Vědecké práce Zemědělského muzea 27, 1987-1988*, s. 128) – seznam mých použitých prací s. 551-552.

Róbert Letz: *Slovensko vrokoch 1945-1948. Na ceste ku komunistickéj totalite*. Bratislava 1994, s. 185, 229 (na s. 185, pozn. 80 cituje Zneznámých p amäti Jána Ursínyho. *Historický časopis*, 40, 1992, č. 2, s. 250, na s. 229, pozn. 383 cituje tutéž práci, s. 249).

Pavol Lukáč: *Ešte ku kauze odstránenia pamätnej tabule a busty Setona-Watsona vRužomberku*. In: *Os*, 1999, č. 2, s. 37 – cituje vpozn. č. 2 R W. Seton-Watson and His Relations with the Czechs and Slovaks, I., s. 480.

Eric Stein: *Česk o/Slovensko*, Academia, Praha 2000 (angl. originál Czecho/Slovakia, 1997) cituje Jan Rychlík: Federace budovaná zdola či shora, *Lidové noviny* 14. 1. 1992 (?)

Eva Hahnová: *Sudetoněmecký problém: obtížné loučení sminulostí*. 2. vyd., Albis internationalis, Ústí nad Labem 1999, s. 264, cit. mou práci Jan Rychlík: *Memorandum britského královského institutu mezinárodních vztahů o transferu národnostních menšin zroku 1940*. In: *Český časopis historický*, 91 (1993), č. 4, s. 612-630, s. 620.

Valerián Bystrický: *Zahra ničnopolitické koncepcie politických strán na Slovensku koncom 30. rokov*. In: *Historický časopis*, 48 (2000), č. 2, s. 264 cituje J. Rychlík: *Zápisky Jána Lichnera zväzenia*. In: *Historický časopis*, 46 (1998), č. 1, s. 101, na s. 277 cituje J. Rychlík: *Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1914-1945*. Bratislava 1997, s. 142

Členství vorganizacích aj. odborné aktivity

předseda Nadace Zemědělské forum pro střední a východní Evropu

člen Národopisné společnosti

člen Historického klubu

člen výkonného výboru Evropské federace evropských odborových svazů pracovníků vzemědělství (European Federation of

Agricultural Workers Unions – EFA) v Bruselu, člen Mezinárodní asociace zemědělských muzeí (AIMA), Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech a na Balkáně, člen Československé/Slovensko-české komise historiků.

Martin Sekera, Mgr.

Nar. 1966

Zabezpečuje předměty:

České dějiny novověku II 12%

Základní problémy studia novodobých dějin 19. a 20. století 25%

Dějiny žurnalistiky 100%

Dějiny žurnalistiky (VS) 100%

Obraz společnosti v literární a obrazové satiri 19. a 20. století 100%

K problematice „politické kultury“ 1848 -1918 100%

Fondy Literárního archivu PNP očima historika 100%

České dějiny pro nehistoriky 50%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Odborný asistent, plný interní úvazek na FF UK 8,5 hod.

Josef Žemlička, Doc., PhDr., DrSc.,

Nar. 1946

Zabezpečuje předměty:

Teoretické problémy vývoje středověkého státu a společnosti 25%

České dějiny středověku 50%

Etnické menšiny v přemyslovských Čechách 100%

Problematika dějin středověkého osídlení 100%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Docent, vedlejší úvazek 4,25 hod.

Tvůrčí publikační činnost za posledních pět let

Leitmeritz (Litoměřice) als Beispiel eines frühmittelalterlichen Burgzentrums in Böhmen, in: Burg-Burgstadt-Stadt. Zur Genese mittelalterlicher nichtagrarischer Zentren in Ostmitteleuropa. Hrsg. von H. Brachmann, Berlin, Academia Verlag 1995, s. 256-264 – ISBN 3-05-002601-4

Das „Reich“ der böhmischen Boleslavs und die Krise an der Jahrtausendwende. Zur Charakteristik der frühen Staaten in Mitteleuropa, Archeologické rozhledy 47, 1995, s. 267-278 – ISSN 0323-1267

Entstehung und Entfaltung der Marktorganisation in Böhmen und Mähren, in: Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa. Hrsg. von H. Brachmann und J. Klápště (= Památky archeologické – Supplementum, 6), Praha 1996, s. 17-27 – ISBN 80-901934-7-1

Zwangtausch als Instrument der königlichen Städtegründungspolitik in Böhmen und Mähren, in: Landesgeschichte als Herausforderung und Programm. K. Blaschke zum 70. Geburtstag. Hrsg. von U. John und J. Matzerath, Stuttgart, Franz Steiner Verlag 1997, s. 157-166 – ISBN 3-515-07212-8

Čechy v době knížecí (1034-1198), Praha, Nakladatelství Lidové noviny 1997, 662 s.,

Historický atlas měst České republiky – svazek č. 6: Slaný, Praha, Historický ústav AV ČR – Archeologický ústav AV ČR – Vlastivědné muzeum v Slaném – Státní okresní archiv Kladno,

pracoviště Slaný 1998 (vedoucí autorského kolektivu) – ISBN 80-85268-80-9

Století posledních Přemyslovců. Český stát a společnost ve 13. století, 2. přepr. vydání Praha, Melantrich 1998 (1. vyd. 1986) – ISBN: není

Děkan Vít, hodnostář a dobrodinec pražské kapituly, in: Facta probant homines. Sborník příspěvků k životnímu jubileu Z. Hledíkové. Ed. I. Hlaváček a J. Hrdina, Praha 1998, s. 549-569 – ISBN 80-86197-00-X

„Dvacet pánů“ české země (K vymezení panujícího rodu v 11. a 12. století), Časopis Matice moravské 117, 1998, s. 293-309 – ISSN 0323-052X

Právo „nucené směny“ při zakládání středověkých měst, ČČH 96, 1998, s. 502-531 – ISSN 086 2-6111

Rod, rodina a příbuzenstvo Hroznaty Tepelského, Západočeský historický sborník 4, 1998, s. 5-39 – ISSN: není

Přemyslovcí – Piastovci – Slavníkovci, in: Svatý Vojtěch, Čechové a Evropa. red. D. Třeštík a J. Žemlička, Praha, Nakladatelství Lidové noviny 1998 (vyšlo 1999), s. 37-47.

Markomané, Němci a středověká kolonizace (K historiografii jednoho problému české medievistiky), ČČH 97, 1999, s. 235-272 – ISSN 0862-6111

Natürliche Zerstörungen in den böhmisch-mährischen Städten während des Mittelalters und der frühen Neuzeit, in: Stadtzerstörung und Wiederaufbau, Bd. 1: Stadtzerstörung durch Erdbeben, Feuer und Wasser. Hrsg. von M. Körner, Bern-Stuttgart-Wien, Verlag Paul Haupt 1999, s. 147-155 – ISBN 3-258-05886-5

Středověká kolonizace v pojetí Františka Palackého a současný stav výzkumu, in: František Palacký 1798/1998. Dějiny a dnešek. K vydání připravil F. Šmahel za spolupráce E.

Doležalové, Praha, Historický ústav AV ČR 1999, s. 101-111 – ISBN 80-7286-003-8

Další stati a články byly publikovány zejména v Českém časopise historickém, v *Mediaevalia Historica Bohemica*, v Historické geografii, v Muzejní a vlastivědná práci, v Časopise Matice moravské aj., dále i v zahraničních sbornících a časopisech. Účast ve vydavatelském projektu *Lexikon des Mittelalters* (asi 30 hesel).

Tvůrčí:

Účast v užší redakci mezinárodního výstavního projektu „*Europas Mitte um Tausend*“ (zahájení srpen 2000 Budapest, Praha 2002): podíl na koncepci výstavy, texty do katalogu, výběr materiálu, koordinace překladů do světových a národních jazyků.

GRANTY:

1997 – 1999: Historický atlas měst České republiky, GA ČR, grant č. 404/97/0651, zapojen jako spoluřešitel (řešitel E. Semotanová).

2000 2002: Historický atlas měst České republiky, GA ČR, grant č. 404/00/1706, zapojen jako spoluřešitel (řešitel E. Semotanová)

1998 – 2000: Velká Morava: její vznik, rozvoj a dědictví, GA ČR, grant č. 404/98/0392 (pro léta 1998-2000), zapojen jako spoluřešitel (řešitel D. Třeštík).

Všechny tři granty poskytla Grantová agentura ČR (GA ČR), jejich zpracování v Historickém ústavu AV ČR. Hlavním výsledkem prvních dvou na sebe navazujících grantů „Historického atlasu“ (viz ad 7) je vydávání Historických atlasů měst ČR (k dnešnímu dni již vyšlo 7 svazků, další v tisku a přípravě), oponentní hodnocení grantu 404/97/0651 pozitivní. Jako spolupracující instituce muzea, archivy,

univerzity, ústavy AV ČR a další pracoviště. Grant „Velká Morava“ končí v roce 2000, jeho výsledkem soubor prací o Velké Moravě, jejím vývoji a dědictví. Tématická spolupráce především s archeologickými pracovišti v Praze a Brně (univerzity, ústavy AV ČR aj.).

od 1999: spoluřešitel Výzkumného záměru CEZ:J13/98:112100004 „Vývoj společnosti českých zemí v kontextu evropských a světových dějin.“

Anotace nejvýznamnějších publikací a projektů za dobu vědecké a výzkumné činnosti

Vývoj osídlení dolního Poohří a Českého středohoří do 14. století, Praha, Academia 1980 – ISBN: není ; Rekonstrukce sídelních vrstev od 10. do 14. století jak ve starých sídelních oblastech dolního Poohří, tak v mladším kolonizačním území Českého středohoří, a to na základě interdisciplinárního využití pramenů dějin středověkého osídlení.

Zlatá bula sicilská, Praha, Melantrich 1987 (= Slovo k historii, 11) – ISBN: není;

Historické zhodnocení jednoho z nejvýznamnějších dokumentů české státnosti vydaného císařem Fridrichem II. českému králi Přemyslu Otakarovi I. v září 1212. Osudy jednotlivých ustanovení v dalším průběhu 13. a 14. století.

Přemysl Otakar I. Panovník, stát a česká společnost na prahu vrcholného feudalismu, Praha 1990 – ISBN 80-205-0099-5;

Biografie jednoho z významných panovníků přemyslovské epochy včetně politických, hospodářských, sociálních a kulturních souvislostí vzestupu českého státu na počátku 13. století.

Čechové, Němci a stát Přemyslovců, Praha, Státní pedagogické nakladatelství 1991 – ISBN 80-04-25910-3

Vzestup Čech mezi evropské mocnosti/The Rise of Bohemia among European Powers (Ilustrované české dějiny/Illustrated Czech

History 3), Praha – Bělehrad 1996 – ISBN 80-7192-082-7 ;

Česko-anglická verze českých dějin první poloviny 13. století, kdy hospodářsky posílený stát posledních Přemyslovců zahájil expanzi do sousedství (Rakousko). Počátky měst, rozmach šlechty.

České země za vlády posledních Přemyslovců/The Czech Lands during the Reign of the Last Přemyslids (Ilustrované české dějiny/Illustrated Czech History 4), Praha – Bělehrad 1996.

Česko-anglická verze českých dějin druhé poloviny 13. století a začátku 14. století, zaujímající dobu panování Přemysla Otakara II., Václava II. a Václava III. Příčiny vzestupu a rozkladu přemyslovských soustátí, otázka tzv. německé kolonizace.

Čechy v době knížecí (1034-1198), Praha, Nakladatelství Lidové noviny 1997 – ISBN 80-7192-082-7

Politický, hospodářský a kulturní vývoj českých zemí v 11. a 12. století s důrazem na vnitřní strukturu státního ústředí a základní trendy ekonomického a sociálního vývoje.

Královský číšník Zbraslav a jeho dědicové (vznik a rozklad jednoho feudálního dominia z první poloviny 13. stol.), Historická geografie 21, 1983, s. 117-132.

Rekonstrukce majetkového vývoje držby velmože Zbraslava z počátku 13. století na základě analytického rozboru jeho závěti z roku 1238.

Ideologie státu posledních Přemyslovců, Folia Historica Bohemica 12, 1988, s. 123-142 – ISSN 0231-7494

Pokus vystihnout hlavní vývojové trendy, jimž se vyznačovalo ideologické zdůvodňování panovnické moci a její dominantní postavení v rámci státního ústrojí v době panování Přemyslovců.

„Politický kalendář“ přemyslovských Čech , ČČH 89, 1991,

s.31-47.

Sonda do politického obrazu přemyslovských Čech 10. až počátku 13. století.

K hodnověrnosti listiny Jana XV. pro klášter v Břevnově (31.V.993), in: Milénium břevnovského kláštera (993-1993). Sborník statí o jeho významu a postavení v dějinách. Red. I. Hlaváček a M. Bláhová, Praha, Univerzita Karlova 1993, s. 25-39 – ISBN 80-7066-766-4.

Pokus o interpretaci jednoho z významných dokumentů časně středověkého období sexkurzy do různých oblastí hospodářského a církevně politického života.

„Omnes Bohemi“: Od svatováclavské čeledi k středověké šlechtě, *Mediaevalia Historica Bohemica* 3, 1993, s. 111-133 – ISBN 80-85268-66-3

Die Anfänge des „grundherrschaftlichen“ Adels im Staat der Přemysliden, *Historica. Series Nova* 1/31, 1994, s. 37-57 – ISSN 1210-8498; ISBN 80-85268-32-9

Problematika mechanismů, jež vedly ke strukturálním proměnám české nobily 11. – 13. století.

Origins of Noble Landed Property in Přemysliden Bohemia, in: *History Society in Central Europe* 2, 1994 (Nobilities in Central and Eastern Europe: Kinship, Property and Privilege), s. 7-24 – ISBN 963-04-2014-7

Leitmeritz (Litoměřice) als Beispiel eines frühmittelalterlichen Burgzentrums in Böhmen, in: *Burg-Burgstadt-Stadt. Zur Genese mittelalterlicher nichtagrarischer Zentren in Ostmitteleuropa*. Hrsg. von H. Brachmann, Berlin, Academia Verlag 1995, s. 256-264 – ISBN 3-05-002601-4

Ilustrace přerodu jednoho z důležitých hradských středisek 11. a 12. století ve významnou městskou obec vrcholného středověku.

Entstehung und Entfaltung der Marktorganisation in Böhmen und Mähren, in: Hausbau und Raumstruktur früher Städte in Ostmitteleuropa. Hrsg. von H. Brachmann und J. Klápště (= Pa mátky archeologické – Supplementum, 6), Praha 1996, s. 17-27 – ISBN 80-901934-7-1

Nástin hospodářských aktivit přemyslovského období sdůrazem na trhovou síť.

Zwangtausch als Instrument der königlichen Städtegründungspolitik in Böhmen und Mähren, in: Landesgeschichte als Herausforderung und Programm. K. Blaschke zum 70. Geburtstag. Hrsg. von U. John und J. Matzerath, Stuttgart, Franz Steiner Verlag 1997, s. 157-166 – ISBN 3-515-07212-8

Počátky městských obcí vČechách a na Moravě

Lexikon des Mittelalter s (asi 30 hesel k problematice českých dějin)

Všechny práce jsou zaměřené na problematiku českého středověku v kontextu středoevropského a evropského vývoje. Koncentrace na úsek 10.-13. století, především na vývoj a formování státu Přemyslovců, na otázky středověkého osídlení a rozmachu středověkých měst, na vznik a počátky šlechty aj.

Údaje o působení vzahraníčí

Kromě častých badatelských pobytů vNěmecku, Rakousku a Francii –

přednášky:

1995 VBe rlíně

1998 na univerzitě vTrevíru

1999 na univerzitě vBordeaux

Habilitační a jmenovací řízení:

CSc. – Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1976

DrSc. – HÚ AV ČR, 1998

doc. – FF UK, 1998

Členství v organizacích aj. odborné aktivity:

Člen vědecké rady *Centra mediévistických studií* (společné pracoviště Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR).

Členství v renomovaných tuzemských a zahraničních společnostech a organizacích:

– řádný člen *Commission internationale pour l'histoire des villes* (Mezinárodní komise pro dějiny měst), od r. 1998 členem výboru

– člen komise pro obhajoby doktorských disertací ve vědním oboru 71-01-9 obecné dějiny (starší do 1620) a 71-02-9 československé dějiny (starší do 1620)

– účast v redakčních radách: *Český časopis historický, Muzejní a vlastivědná práce/Časopis Společnosti přátel starožitností, Mediaevalia Historica Bohemica, Historická geografie, Slovanský přehled, Slovanské historické studie.*

– člen výboru Společnosti přátel starožitností

– sekretář Komise pro dějiny středověkých měst při HÚ AV ČR

– člen Komise pro historickou geografii při HÚ AV ČR

Dlouhodobá spolupráce s rozhlasem a televizí, přednášková činnost pro odborníky i laickou veřejnost pro Společnosti přátel starožitností, školy či jiné organizace, kurzy pro středoškolské učitele, přednášky pro Univerzitu třetího věku a pod.

Martin Nejedlý, PhDr., Dr.

Nar. 1964

Zabezpečuje předměty:

Teoretické problémy vývoje středověkého státu a společnosti
20%

České dějiny středověku 25%

Středověký člověk 50%

Dějiny pro nehistoriky 50%

Forma a rozsah hlavního pracovního poměru:

Odborný asistent, plný interní úvazek na FF UK 8,5 hod.

Tvůrčí publikační činnost za posledních pět let

Kroniky Jeana Froissarta a jejich snaha o hierarchické uspořádání světa, Český časopis historický, 1996, č. 3, s. 481 – 527

Jana z Arku, Historický obzor, 1997, č. 3-4, s. 50-57

Deux poètes français du quatorzième siècle en Bohême, in: Prague Papers on History of International Relations, Praha 1997, s. 30-53

Čechy a Čechové očima dvou francouzských básníků 14. století, Historický obzor, 1998, č. 1-2, s. 2-7

Les relations internationales dans les chroniques de Jean Froissart, in: Prague Papers on History of International Relations I, Prague 1998, s.22-44

Poesie Eustacha Deschamps jako historický pramen 14. století, ČČH, 1998, č. 1, s. 26-71

Václav IV. a panská jednota. Část I. Barvy všeckny, Historický obzor, 1999, č. 11-12, s. 242-249

Václav IV. a pan ská jednota. Část II. Králova koruna krásná jest věc, ale těžká, Historický obzor, 2000, č. 1-2, s. 8-15

Václav IV. a panská jednota. Část III. Račiž, králi, poslúchati, Historický obzor, 2000, č. 3-4, s. 68-75

Anotace nejvýznamnějších publikací a projektů za dobu vědecké a výzkumné činnosti

Kroniky Jeana Froissarta a jejich snaha o hierarchické uspořádání světa, Český časopis historický, 1996, č. 3, s. 481 – 527

Všestranná analýza základního díla francouzského dvorského kronikářství, zachycujícího zvláště události tzv. stoleté války.

Poesie Eustacha Deschampe jako historický pramen 14. století, ČČH, 1998, č. 1, s. 26-71

Analýza literární tvorby francouzského dvorského básníka, jehož tvorba se týká všech oblastí tehdejšího politického a každodenního života. Zvláštní pozornost je věnována básním o Čechách.

Údaje o působení v zahraničí

1990 – 1995: doktorandské studium na Ecole des hautes etudes en sciences sociales Paris

1996 listopad: měsíční přednáškový pobyt na Ecoles normale superieure Paris

Habilitační a jmenovací řízení

Dr., Ecole des hautes etudes en sciences sociales Paris